VOL. XIII. ÉVFOLYAM. HIMLERVILLE, KY. 1925 JUNIUS 25. NO. 26. SZÁM.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES.

HIMLERVILLE, KENTUCKY.

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES.

Érdemes-e apostolnak lenni?

Szokatlan eset történt szerény személyemmel kapcsolatban. Cikket irt rólam az egyik kollégám az ujságba és — nem köveket vagdalt a fejemhez az irásában.

Azt már megszoktuk mindannyian, hogy itt feldicsérik mindazokat, akiknek a dolguk jól megy.

Arra is el voltam készülve, hogy küzdelmeim legnagyobb válságában a káröröm és a gyülölet minden mérgezett nyilát felém irányitják a magyar berkekből.

Megszoktam azt régen.

De ami most velem történt, arra nem igen volt még példa amerikai magyarok közt. Legalább az én életemben még nem volt rá példa.

Mikor a küzdelem terhét egyedül nem birtam már, mikor a gondnokság megalázásában találtam csak menedéket, — egy szál virágot nyujtott át a lapjában egy olyan ujságiró, akivel tán háromszor-négyszer ha találkoztam az életben.

Messziről ugy látszik, mint hogyha a sorsom tragédia lenne. Nem hiszem, hogy ugy van.

De bizonyos, hogy a jelenlegi legsulyosabb helyzetemben ért meg a legjobban Amerika magyarsága; mert elmaradt a kárörvendő kórus.

Mindkettőt érzem. Azt is, hogy nem bántottak azok, akik most először nem bántottak; meg azt is, hogy jó szóval biztattak olyanok, akik nem tartoztak azzal.

És ez az érzés kényszerit rá, hogy válaszoljak Déri Imre kollégának, akinek alább közlöm a "Hét"-ben megjelent cikkét, amit egyébként régi jó bajtársam, Tarnóczy Árpád is közölt a lapjában.

A Himler Coal Company, az egyetlen komoly és igazán amerikai stilusu magyar vállalat Amerikában, nehézségekbe jutott. A vállalat a receiver kezén van. Lehet, hogy kiküzdik magukat valahogy a sulyos helyzetből, lehet, hogy nem. Nem a Himler-féle magyar bánya az egyetlen, amelyet a gazdasági helyzet elsöpréssel fenyeget. Valamennyi puhaszén bánya u g y a n olyan vagy majdnem ugyanolyan helyzetben van, mint a Himler Coal Company. A szénnek, a hogy itt mondják, nincs ára. A puhaszén irtózatosan olcsó, tulprodukció van az egész vonalon és a bányatársaságok nagyrésze csak azért nem csukja be az egész üzemet, mert ha bezárják a bányákat és igy próbálják kivárni a jobb időket, ez jóval többe kerül, mintha fenntartják az üzemet. Igy kevesebbet fizetnek rá.

Nyolcszázezer dollár készpénzt — vagy talán még többet — fektettek bele ebbe a bányába az amerikai magyar bányászok. Aki csak valamennyire ismeri az amerikai magyar viszonyokat, az tudja, hogy milyen hihetetlenül nagy összeg ez, ha magyaroktól kell felhajtani. Nyolcszázezer dollár készpénzt hajtott fel amerikai magyaroktól Himler Márton és tette bele ebbe a bányába, amely lehetett volna egy kis szerencsével virágzó, hatalmas és megdönthetetlenül erős vállalat, amelynek a részvényeit talán kétszeres áron vásárolták volna. Tragikus, hogy nem igy történt és tragikus, hogy sok ezer magyar bányásznak a pénze veszedelemben forog. De ami még tragikusabb, még megrázóbb, az az a sors, ami Himler Mártonnak jutott ki, ennek az embernek, aki valamennyi amerikai magyar között a legnagyobb stilusu volt, aki a legvakmerőbb és leghihetetlenebb d o l gokat csinálta meg Amerikában és akinek ma, a vadonban eltöltött nehéz évtized után ott kell maradnia a helyén, hogy az összeomlástól megvédje a maga bányáját és hogy a legjobb esetben is ő maga egyetlen cent nélkül, mezitláb menjen ki és fáradtan, bizonyára csalódottan is, ott kezdje el, ahol tiz esztendővel ezelőtt kezdte.

*

Tizenöt évvel ezelőtt bányász volt Himler Márton. E sorok irója nem ismeri egészen az élettörténetét, azt hallotta róla, hogy peddlereskedett, hogy egy ideig mint hobo járta be az országot és fantasztikus históriákat hallott arról, hogy miképpen alapitotta meg Himler a maga ujságját, a Bányászlapot. Semmivel kezdte, egyetlen cent nélkül. Egy-két év alatt a legerősebb magyar hetilap lett ebből az ujságból. Himler Márton azonban nem akart ujságiró lenni, nem elégitette ki az, hogy van neki egy hetilapja, amelyből megél. Ennek az embernek viziói voltak, fantáziája volt, ami minden sikernek az alapja és valójában minden emberi nagyságnak is. A viziója ez volt: egy magyar bánya, ahol a folyton vándorló magyar bányászok egyuttal tulajdonosai is a bányának. Erről álmodott folyton, erről beszélt és nem törődött vele, ha az emberek kinevették. Mert kinevették. Senki se vette komolyan, hogy lehet itt egy olyan részvénytársaságot megalakitani, amelynek befizetett alaptőkéje nyolcszázezer dollár és a melynek valamennyi részvényese magyar. Nem volt soha olyan magyar vállalat Amerikában, amelyet tizezer dollárral kezdtek volna Nyolcszázezer dollárt? Magyaroktól? Egy bányára? Lehetetlen.

*

Himler Márton pedig megcsinálta a lehetetlent. Csudálatos organizáló erő lakott ebben az emberben. Egészen amerikai módra csinált egy részvény-campaignet. Nyolcszázezer dollárt hozott össze. Az emberek nem akartak hinni a tényeknek. Lehetetlennek tartották, hogy valaki tényleg tudjon egy óriási bányatársaságot csinálni amerikai magyarok pénzével. Himler Mártonnak felajánlották az alakuló közgyülésen, hogy a szervezés és alapitás munkájáért külön honoráriumot szavaznak meg neki. Nagy összeget. Husz vagy harmincezer dollárt, ami meg is illette volna. Itt siklott ki először Himler. Itt derült ki, hogy nem amerikai. Nem fogadta el ezt a pénzt. Amerikai nem hinné el. Azt mondaná: bolond aki nem fogad el huszezer dollár jutalékot akkor, amikor közel egy milliós részvénytársaságot hozott össze. Himler nem fogadta el, mert nem volt amerikai. Apostol volt. Önzetlen volt. Tisztességes volt. És ezzel kezdődött el a Himler Márton kálváriája. Amerikai magyar közéletben, az amerikai magyarok között nem lehet valaki büntetlenül apostol és tisztességes és önzetlen. (Dosztojevszky leirja "A halottasház emlékiratai"-ban, hogy a fegyházban kinézik a fegyencek maguk közül a politikai elitéltet, az urt, a gentlemant. Nem tudják neki megbocsátani, hogy nem ölt vagy legalább is nem rabolt.) Nem tudták neki soha megbocsátani, hogy nem fogadott el olyan pénzt, ami megillette volna, abban a társadalomban, ahol a Halsabschneiderek a közélet Bayard-lovagjai voltak. Ezt a bolondul tisztességes embert nem birták el, akiknek a tiszteség és az önzetlenség nem volt monomániájuk.

*

Himler elvonult a hegyek közzé, rátette a nevét a térképre, a kentuckyi vadonban alapitott egy kis magyar falut, vasutat épitett, hidakat huzatott. A második rettentő bün, érthetetlen ostobaság amerikai magyarok között. Nem csinált pénzt, hanem termelt. Alkotott. Itt, ahol Shakespeareről ugy beszélnek, hogy "na és mit hoz a konyhára ez a darab irás" — nem tudták megérteni, hogy Himler pénzcsinálás helyett teremtett. Más az ő helyében kivágott volna vagy százezret a nyolcszázezerből vagy még többet, menekült volna a pénzzel, ünnepeltette volna magát, tele firkáltatta volna a lapokat a saját nagyságáról, megforgatta volna a száz ezret egy párszor, folytatta volna a részvényeladást az utolsó kifacsarható dollárig és hazament volna Magyarországra kormányfőtanácsosnak, jótékony csomagapostolnak, külföldön élő jeles hazánkfiának, főszerkesztőnek, bankárnak és bárónak vagy tudom is én, minek. Himler nem ment. Maradt a vadonban és dolgozott. És multak az évek és multak a hónapok és Himler Márton, a vizionárus, minden évben öregebb lett és ha éjszaka lefeküdt, bizonyára gondolt mindenfélére, szinházra, muzsikára, parfümös asszonyokra, barátokra, városra, a szomjas ember gyötrődésével gondolt mindarra a kulturára, ami a városi embernek az ölébe hull és — maradt, mindig csak maradt, turta a földet és feláldozta az egész életét, az egész fiatalságát a maga viziójának, a magyar bányának. Bizonyára nem tudta, hogy nincs a világon az a bánya, amiért érdemes lenne feláldozni tiz esztendőt abból az életből, ami lehet nyomorult, semmi, de ami nem jön vissza még egyszer és ami minden bányánál, az egész amerikai magyarságnál f o n t osabb, mert a miénk. Vagy: lehet, hogy tudta. Lehet, hogy telt benne valami önkinzó gyönyörüsége. Az apostolokban és a fanatikus becsületes emberekben van valami masochista hajlam. Flagelláns, akinek talán gyönyörüsége tellett abban, hogy az egész életét feláldoza másokért.

*

Szegény maradt, semmije sincs. Himler Márton, a milliós bányatársaság igazgatója, a Himler State Bank elnöke ma talán New Yorkig szóló vasuti jegyét se tudná megváltani. És természetes, hogy ezt az embert nem azért támadták, mert bolond, hogy nem rakta meg jól a zsebét, hanem azzal vádolták, hogy nem becsületes. A tolvajok megvádolták a tisztesség őrültjét azzal, hogy tolvaj. Ez is hozzátartozik az amerikai magyarság történetéhez. Himler pedig, a fanatikus, hadakozott és amig az egyik kezével épitett, addig a másikkal védte magát és támadta a betyárokat a Bányászlapban. Nem publicista Himler. Nem iró, nem Rochefort, nem érzi a nyelv ritmikáját. De bátor volt abban, a mit irt, egyenes, becsületes. Bizonyára nem egyszer tévedett is, de a tévedéseiben is meggyőződéses volt. És közben nőtt és nőtt a magyar bánya. Volt egy olyan pillanat is, amikor ugy látszott, hogy amerikai méretekhez viszonyitva is hatalmas vállalat lesz a Himler Coal Co. A bányászok sztrájkoltak, a szén ára irtózatosan felment s a magyar bánya nem tudott annyit termelni, amennyi elég lett volna. Ugy látszott, hogy minden adósságtól meg szabadulnak. Még egy jó év és a magyar bánya megrendithetetlenül szilárd alapokon áll. Himler Márton pedig bizonyára arra gondolt ott, a hegyek közt, hogy talán akkor ő is átadhatja a maga pozicióját másnak és mehet tovább, egy kis pénzzel, emberek közé, városba, élni, élni, élni...

*

Nem igy történt. Jött a szénkrach és vele a Himler Coal krachja. A zivatarban pedig ott áll Himler Márton, harcolva, védve — nem a maga, hanem a magyar bányászok, a részvényesek érdekeit. És ma már közelebb van a negyvenhez ez az ember, mint a harminchoz. És, ha számot akarunk adni a dolgokról, azt kell mondani, hogy ha talán nem tudná megmenteni a magyar bányát, talán-talán nagyobb kár lenne ezért a páratlan energiáért, ezért a tüneményes szervezői erőért, ezért a született apostolért, mint a bányáért. A pénz a legsilányabb valami a földi értékek közül. Pótolható. De az energia, amely elhal, a hit és a bizalom tiszta edénye, amely meghasadt: az nem.

*

A Himler Coal Company megmentésére nem nagyon rohannak a mi magyarjaink Miért is? Végre is, gondolják, legjobb lesz, ha ezt a Himlert magával temeti a lavina. És végre is talán igazuk is van. Nem a Himler-tipusu embereknek való ez az amerikai magyar levegő. Nem kell itt ezeknek egy alkotó ember, egy igaz ember. Kakaót kell nekik közvetiteni Budapestre. Kifosztani a bodit — and get away with it. — Ez kell az amerikai magyarnak. Ha ezzel kezdte volna Himler Márton, ma százezrei lennének, talán milliói is az ő geniális üzleti viziói mellett. Prominens lenne és öt dolláros bankettet adnának a tiszteletére. Igaz, hogy ez utóbbinál talán mégis jobb a Kentucky-vadonban lenni.

Tulajdonképen kétfelé kell osztanom az irásomat. Foglalkoznom kell röviden a Himler Coal Company helyzetével, a mely okot adott Déri Imrének a fenti cikk irására és meg kell irnom, hogy mért érdemes "apostolnak" lenni.

A Himler Coal Company a legnagyobb nehézségekkel küzd évek óta.

Nincs okom titkolni és nincs okom szégyenleni, mert ezek a nehézségek közös sorsát képezik minden bánya-vállalatnak évek óta.

A tultermelés és a szénipar szervezetlensége nem végződhetik mással, mint a bányák egyharmadának az elpusztulásával és ez a pusztulás most már rohamosan dul a bánya-vállalatok közt.

El fog pusztulni ötezer olyan vállalkozás, amelyet a silány minőségü szén, a szerencsétlen földrajzi fekvés, vagy a könnyelmü és gondatlan vezetés pusztulásra itél.

S amig a kiválasztásnak ez a folyamata nem ér véget, addig véreznie kell a megmaradó vállalatoknak, mert futni kell mindnyájunknak a nyaktörő versenyt.

Ugy remélem, hogy a Himler Coal Company megfutja a versenyt és nem pusztul el az ut mentén.

Ugy bizom ebben, mint ahogyan akkor biztam, mikor az első ton szenet szállitottuk a bányánkból.

Ha csalódás érne ebben a tekintetben, lengő lobogóval sülyednénk a pusztulásba, mert küzdve küzdünk az utolsó csepp erőnkig az életért. És ugy érzeném, hogy akkor sem ér szégyen.

Az elmerülésnek ezt a lehetőségét azonban én nem tudom látni. Elvégre én ismerem a legjobban vállalatunk lehetőségeit és én bizalommal és reménnyel nézek a Himler Coal Company jövője elé.

Nehézségekkel küzdöttünk, most is azokkal küzdünk és fogunk is még egy-két évig küzdeni, de a nagy szén-krach vérge minket az élő vállalatok közt fog találni.

Megalázást és részben még nehezebb helyzetet hozott rám a gondnokság, amelyet nem birtam elkerülni.

Nem az alázott meg, hogy pénzügyi nehézségekkel küzdöttem, nem szokatlan és nem szégyen ma a Receivership (gondnokság) a bánya iparban. Nem szokatlan és nem szégyen még maga a csőd sem.

Ami a gondnokságban lealázott, ami számomra ezt a végtelen sulyos lépést keserüvé tette, az csak az volt, hogy erre a lépésre — nem volt szükség.

Még a széniparnak ebben a mindent elsöprő halálos viharában is erősen állt a vállalatunk, mikor részvényeseink hátba szurtak.

És ha szégyenlenem kell valamit az üzleti világban, a bánya iparban, akkor csak azt szégyenlem, hogy a saját csapatomból ért a golyó, amely ezt a sebet a lelkemre hozta.

Hogy osztályos-társaim, részvényeseim nem velem küzdöttek e sulyos években, hanem elgáncsoltak; hogy velem együtt ők is elbukjanak.

A bánya iparban ugy tekintettek részvényeseimre, mint a társaságom legértékesebb vagyonára.

Én érzem, hogy ma is a részvényeseink és különösen a mun

(Folytatás a 4-ik oldalon)

SZTRÁJK A 17-ES MUNKABÉREKÉRT

Letörték a szervezetet, most már csak az 1914-es munkabéreket akarják fizetni. — Az elbolonditott bányászok most a szervezetet kérik, harcolja ki legalább az 1917-es munkabéreket.

Dean, Pa.-ban a Stineman bánya bányászai a szervezethez tartoztak. A társaság áprilisban tudatta ott is a bányászokkal, hogy a szerződést tovább nem tartja meg és csak az 1917-es munkabéreket hajlandók most már fizetni.

A szervezet óva intette a bányászokat, hogy ne fogadják el ezt az ajánlatot, tartsanak ki a szervezet mellett. A figyelmeztetés azonban hiábavaló volt. A bányászok közé furakodott néhány kompánia bérenc és azok rávették a bányászokat, hogy hagyják ott a szervezetet, menjenek vissza az 1917-es munkabérek alapján munkába és akkor az eddigi egy-két napos munka helyett mindennapra lesz munkájuk.

A rászedett bányászok hittek a bérenceknek és beálltak a 17-es munkabérek alapján dolgozni. Eleinte volt is valóban minden nap munka, de ez nem sokáig tartott. Néhány hét után a 17-es munkabérek mellett se dolgoztak többet, mint azelőtt.

A bányászokat akkor biztatták, hogy ez az állapot nem tart sokáig és ujra lesz mindennapos munka. Azonban e helyett éppen az ellenkezője történt. Egyszer csak lezárták egészen a bányát.

Akkor tudatták a bányászokkal, hogy még a 17-es munkabérek alapján se tudnak dolgoztatni és most még lejjebb kell szállitani a munkabéreket. Ezentul csak a 14-ben fizetett munkadijakat adhatják.

A becsapott bányászok nagy meglepetéssel fogadták ezt a bejelentést. Gyülést hivtak egybe és azon nagy elkeseredéssel tárgyalták az uj munkabérvágási kisérletet.

Az elkeseredett bányászok kijelentették, hogy nem hajlandók dolgozni a 14-es munkabérek alapján csak akkor, ha a társaság is leszállitja az élelmiszerek árát annyira, mint 14-ben volt. Mert azt nem birják, hogy a kereset a 14-es munkabérekben legyen megállapitva, az élelmiszerek árai meg az 1925-ös viszonyokhoz igazodjanak.

A társaság a bányászok kivánságát nem teljesitette s igy abbahagyták a munkát. Most sztrájkolnak — az 1917-es munkabérekért.

A sztrájkolók a cserbenhagyott szervezeti vezéreket kérték, hogy járjanak el a társaságnál, adják vissza a 17-es munkabéreket. A szervezet vezetői azonban kijelentették, hogy ezt semmi szin alatt se tehetik és érdekükben csak akkor tudnak eljárni, ha visszatérnek a szervezetbe és a jacksonvillei egyezményben m e g állapitott munkabérek betartásáért harcolnak.

Ez az eset nem egyedül álló. A mult héten mutattunk rá, hogy Nyugat-Kentuckyban, a hol a bányászok szintén cserben hagyták a szervezetet és az 1917-es munkabérek alapján külön "szerződést" kötöttek — ujabb 20 százalékkal vágták a munkabéreket. Már akkor jeleztük, hogy Pennsylvaniából is olyan hirek érkeznek, hogy ott is ujabb bérvágások lesznek. Mi mindjárt figyelmeztettük a bányászokat, amikor kezdték a szervezetet elhagyni és az 1917-es munkabérek mellett munkába állni, hogy ez nem hozza meg nekik a mindennapos állandó munkát. Mi már akkor rámutattunk, hogy a bányaurak ujabb bérvágással fogják meglepni a bányászokat. A munkabérek végtelen vágása se segit a bányaipar betegségén, az se tud állandóbb munkát biztositani. Ha ma egy helyen vágják a munkabéreket és olcsóbban kinálják a szenet, holnap egy másik bánya még lejjebb vágja a bányászok fizetését, még olcsóbban kinálja a szenet. Ennek a bérvágási csatának csak a bányászok adják meg az árát, de jóra egyáltalán nem vezet.

Pennsylvania után egészen biztosan Észak West Virginia uj open shop bányái jönnek majd sorra, azokban se lesz állandó a 17-es munkabér, s azok a bányászok, akik abban a reményben hagyták cserben a szervezetet, hogy open shop alapon a 17-es munkabérek alapján mindennapos munkájuk lesz, nagyon hamar keservesen fognak csalódni.

MAGYARORSZÁGI HIREK

A vértesszőllősi halálvacsora

Gróf Esterházy Ferenc vértesszőllősi birtokán élt és kereste napszámosmunkával kenyerét Chudi József. Mint afféle zsellérsorsban lévő ember, bizony nagy nehézségekkel küzdött és csak fáradságos munkával tudta családjának a betevő falatot megkeresni. Hus csak ritkán került a négytagu zsellér család asztalára és bizony gyakoriak voltak még az olyan vasárnapok is, amikor tőtt étel nélkül maradt a kis család.

A mindennapi kenyér és a vasárnapi hus...

Csak ezek előrebocsátása után lehet megérteni, hogy mi okozta Chudi József halálát. 1924 február 7-én délután négy órakor a Vértesszőllős község mellett levő farkasvölgyi uradalmi erdőrészbe ment ki Chudi József, hogy a neki járó részemennyiséget hazavigye. Mikor a rőszét összeszedve, egy réten keresztül a gyaloguton hazafelé tartott, egy fa tövében friss hust talált, amelyet hazahozott.

— No anyuk, ugy látszik, a főerdész az vadat lőtt és kidobta a belső részeket a kutyáknak. Még egész friss, hát gondoltam, hazahozom. Jó paprikás lesz belőle estére.

Így is történt, felesége nagyon megörült az Isten adományának és józsi paprikást főzött belőle. Alig ültek azonban neki az evésnek,mikor a 20 éves ifju Chudi József és a 13 esztendős Chudi Katalin abbahagyták az evést.

— Miért nem esztek? — kérdezte apjuk.

— Furcsa ize van, — válaszolta a két gyermek — azonban Chudi József leintette őket azzal, hogy majd megeszi ő, és tényleg józsien el is fogyasztot ta a paprikást.

Alig nyelte le azonban az utolsó falatot, hirtelen rosszullét fogta el. Dr. Pásztor József községi járásorvost hivták el a görcsökben vergődő Chudi Józsefhez. Az orvos azonnal látta, hogy mérgezésről van szó, és bár a leghatásosabb ellenszereket adta be a szerencsétlen embernek, azonban már nem segíthetett rajta, mert az rettenetes kinok között kiszenvedett.

Egy órával a férj halála után ugyancsak görcsöket kapott Chudi Józsefné is, majd ifju Chudi József és Chudi Katalin is, akiket dr. Pásztor szintén kezelés alá vett és miután ezek csak alig fogyasztottak valamit a "józsi" paprikásból, sikerült őket az életnek megmenteni.

A járásorvos azonnal jelentést tett az esetről és a megejtett vizsgálat meg is állapitotta, hogy Chudi József halálát és családja háromtagjának a meg betegedését az elfogyasztott hus okozta, amely nagymennyiségü sztrichninnel volt megmérgezve.

Bünügyi vizsgálat indul a halálos vacsora után

Erre hivatalból bünvádi eljárás indult meg. A bünvádi eljárás megállapitotta, hogy Chudi József halálát és családjának megbetegedését sztrichninmérgezés okozta, mert az erdőben talált és elfogyasztott hus mérgezett volt. Megállapitotta a csendőri nyomozás azt is, hogy gróf Esterházy Ferenc tácánmestere, Maiss Henrik és az egyik erdőőre, Rampffi Ferenc — mint bevallottak — 1924 február 6-án sztrichninnes hust raktak ki az erdőbe. Ennek az alapján a győri királyi ügyészség emberölés vétsége és kétrendbeli sulyos testi sértés vétsége elmen vádiratot adott be, mert gondatlanságukkal ők okozták Chudi halálát s nejének, valamint családjának a megbetegedését.

A büntető eljárás során Rampffi Ference erdőőrt jogerősen felmentették, s Maiss Henrik ellen, aki külföldi állam polgár, közben megszökött, körözőlevelet bocsátottak ki. Az ő bünösségét kétségkivül megállapitotta a biróság, amiál is inkább, mert a csendőrök 15 gram sztrichnint találtak a nyomozat során a lakásán.

A vizsgálat gróf Esterházy Ferencre vonatkozóan igen érdekes megállapitást tett. Kiderült ugyanis, hogy az uradalom részére a győri törvényszék engedélyezte ugyan a mérgezett hus kirakását, hogy ezáltal a duvadakat elpusztitsa, azonban ennek az engedélynek a hatálya 1923 december 31-én lejárt. Február 6-án tehát már nem volt engedélye a grófnak mérgezett husok kirakására, de különben is elmulasztotta a gróf azt, hogy a mérgezett hus veszélyére a lakosságot nyilvános közzététel, vagy más megfelelő módon figyelmeztesse, és ugyancsak teljesíttetenül hagy ta azt a feltétel is, hogy a mérge csak erdőben és minden közlekedési uttól legalább száz lépésnyire használható.

A büntetőügy ilyetén állásán özvegy Chudi Józsefné most már polgári per utjára terelte a dolgot és ügyvédje dr. Elek Mór 12,400 aranykorona életjáradékra perelte be gróf Esterházy Ferencet.

A per során az özvegy a fent részletezett tényeket mind elősadta, mire a grófék azzal védekeztek, hogy ők sem az özvegynek, sem elhalálozott férjének sem tudva, sem szándékosan, sem akaratlanul kárt nem okoztak és ha az elhalálozást tényguanánt el is fogadják, ezért mindenféle felelősséget elhárítanak maguktól.

Ki tette ki az erdőbe a sztrichnines hust?

Az eset hosszas taglalása után csatolja a gróf a mérgezés gyakorlására engedélyt adó főszolgabiról határozatot, amelyben egymásután névszerint felsorolja azokat az alkalmazottait, akiknek ellenőrzése és felügyelete mellett engedte meg a győri főszolgabiró a mérgezett husok kitevését — 1923 december 31-ig.

— Mindezeket azért soroltom fel, — mondja a gróf az egyik perirathan — hogy azt igazoljam, hogy az 1923. évi december hónap 31. napját követőleg alkalmazottam tőlem mérgezésre utasitást nem kaptak és így ha ezt cselekedték ugy saját felelősségükre tették. Végül tagadja azt, hogy egyáltalán mérgezett hust használt volna és azt állitja, hogy töpörtöt, vagy pogácsát dobtak ki mérgezett állapotban a vadak elpusztitása céljából.

Alperes ezen védekezésével szemben özvegy Chudi Józsefné és gyermekei azt bizonyitották a törvényszék előtt, hogy igenis a gróf alkalmazottainak gondatlansága és felületessége idézte elő Chudi József halálát.

A lefolytatott tárgyalás után hozta meg a győri királyi törvényszék az itéletét. Ez az itélet ugynevezett közbenszóló itélet, amely a következőképpen hangzik:

A királyi törvényszék az alperes kártérítési kötelezettségét megállapitja; a kár mértéve és a perköltség felől határozás céljából a jelen itélet jogerőre emelkedése után fognak hivatalból tárgyalási határidőt kitüzni.

A római jog Chudi árváinak ad igazat

Rendkivül érdekes ennek az itéletnek az indokolása is. Ebben a győri királyi törvényszék a következőket állapitja meg:

1924 febr. 7-én Chudi József vértesszőllősi lakos, napszámos, a gróf Esterházy uradalom vértesszőllősi erdejében, ahova fajárandósága végett kiment, az ut mellett friss szivet, májat és tüdőt talált, amit hazavitt. Otthon neje vacsorára elkészitette, abból ő és családja evett. Chudi József elhalt, a többiek megmaradtak, de betegséget szenvedtek.

Most részletesen közli az indokolás a lefolytatott büntetőeljárást, majd igy folytatja:

Felperesek az alapon léptek fel kereseitileg, hogy az alperes alkalmazottaitól magán-joglag felelős. Alperes tagadta, hogy nikalmazottai 1923 december 31-ike után is mérgezést folytattak volna. Azt állitotta, hogy azt a hust, amelyet Chudi József talált, másvalaki mérgezte meg és helyezte ki oda. A lefolytatott tanukihallgatások azt igazolták, hogy alperes két vad őre helyezte ki a sztrichnines hust 1924 február 6-án és igy, bár büntetőjogi cselekmény meg nem állapitatott, a polgári biróság azt tette anyaglag felelősség, aktnek érdekében az alkalmazottai az emberi élet kiloltására különösen veszélyt képező mérget használták, mert igazolva van, hogy ebből másnak kára származott.

A biróság mindezek alapján valónak fogadta el a felperes által elfogadott elhalálozási körülményeket és azt, hogy hatósági engedély nélkül mérgeztek és ezért meg kellett állapitani alperes kártérítési kötelezettségét.

Ami már most az alperesnek azalkalmazottaiért való vagyóni felelősséget illeti, ez a jelen esetben kétségtelen. Aki saját érdekében alkalmazottaival az emberi életre ily rendkivül veszélyes méreganyaggal vadásztérületén a kártékony vadakat irtja, az viseli a kárveszélyt, ugyis, mint üzleti kockázatot és a m. kir. Kuria 12. számu polgári döntvénye és az annak indokolásában is hivatkozott azon jogi elvben rejlő szociális igazság folytán is, hogy "aki gazdasági tevékenységét mások fölhasználásával megsokszorozza, annak helyt kell állania azon kárért, amit ezek az ő meg bizásának hatáskörében másoknak okoztak."

Özv. Chudi Józsefné megkapja a szomoru kártérítést

A győri törvényszéknek ezt az itélgtét a győri királyi tábla is a magáévá tette és elutasitotta alperes fellebbezését, így özv. Chudi Józsefné meg fogja kapni a független magyar biróság itélete folytán azt a szomoru kártérítést, mely szerencsétlenül járt családfentartó férje után joggal meg is illeti.

(Pesti Napló) Szücs Nándor.

UTAH ÁLLAMBAN GYŐZTEK A SZTRÁJKOLÓ BÁNYÁSZOK

A bányászok hat heti sztrájkja győzelemmel végződött. — A társaság bérvágási kisérlete nem sikerült. — A régi bérek alapján vették fel a munkát.

Hat héttel ezelőtt az Independent Coal & Coke Company bányájában, Carbon Countyban (Utah) a bányászok sztrájkba léptek.

A társaság kiirta a bányához, hogy 20 százalékkal kénytelen levágni a béreket, mert másképp nem tud dolgoztatni és felszólltotta a bányászokat, hogy ezen bérvágás mellett folytassák a munkát, mert így állandó mindennapos munkát tud biztositani a bányászoknak.

A bányászok azonnal gyülést tartottak és azon elhatározták, hogy a társaság bérvágását nem* fogadják el és kimondták, hogy sztrájkba mennek.

A társaság várt egy darabig, hogy majd megtörnek a bányászok, azonban mikor már az ötödik hét is elmult és a bányászok még mindig nem jelentkeztek és a társaságnak már a szerződései alapján szállitania kellett volna a szenet, meghiva ta a bányászokat az egyezkedésre.

A bányászok kijelentették, hogy ők nem akarnak mást, mint a még le nem járt szerződésben biztositott béreket, ők nem kérnek annál többet, viszont azonban abból még egy százalékot sem hajlandók engedni.

Azért kötötték meg a szerződést, hogy annak alapján dolgozzanak és ha a szén ára felmenet volna, egész biztos, hogy a társaság nem jött volna elő neklk azzal, hogy most több bért ad, hanem ragaszkodott volna, hogy az érvényben lévő szerződés alapján dolgozzanak.

Ugyanigy a bányászok is csak azt követelik, hogy a társaság tegyen eleget kötelezettségének.

A társaság megpróbálta, hogy az első izben követelt 20 százalékos bérvágás helyett legalább 15, majd 10, végül 5 százalékos bérvágásba menjenek bele a bányászok, azonban a bányászok csak nem tágitottak álláspontjuktól és végre is kénytelen volt belemenni, hogy a régi bérek alapján vegyék fel ismét a munkát.

Így a hat hetes sztrájk Utahban a bányászok fényes győzelmével végződött és a bányászok most ismét a régi bérek mellett dolgoznak az Independent Coal & Coke Company bányájában.

MIÉRT BETEG ILLINOIS SZÉNIPARA?

1032 bánya van, de abból 84 is elég volna, hogy Illinois szénszükségletét kielégitse. — Menjenek más iparba a bányászok, ajánlja az Iparfelügyelőség.

Ethelbert Stewart az Iparfelügyelőség megbizásából megvizsgálta Illinois széniparát és vizsgálatairól egy terjedelmes jelentésben számol be.

Illinoisban 90,000 bányász dolgozik a szénparban és összesen 1032 bánya van üzemben.

A bányák kétharmadrésze azonban csak kis kocsibánya, a hol csak kevesen dolgoznak és az ezen bányákban termelt szenet rendszerint csak a környékük fogyasztja el.

Csak 338 olyan bánya van, melynek szenét a környékükön kivüli piacra viszik és ezeknek csak egynegyedrésze jöhet tulajdonképen számitásba, mert a többiek annak dacára, hogy nagyobb távolságokra is eszközöknek szállitást, még sem birnak elég jelentőséggel.

A 338 bánya egynegyed részében összesen 49,500 bányász dolgozik, tehát Illinois bányászainak több mint 50 százaléka és ezekben a bányákban 5 millió tonnával több szenet termelnek, mint a többi összes bányákban együttvéve.

Azt jelenti ez, hogy 84 bánya teljesen elég volna Illinoisban, hogy azt a mennyiséget, amit jelenleg kitermel Illinois, kibányásszák és így a bányáknak százalékot kellene lezárni és a bányászok ezreit elbocsátani Illinoisban, ha azt akarnák elérni, hogy a megmaradó 84 bányában állandóan dolgozzanak a bányászok.

Tömérdek pénz van felesleges en befektetve az Illinoisi bányákba. De nemcsak a bányákba fektetett tőkékért kár, mert hiszen a szénipar pangása miatt jövedelem, egy pár vasuti, jól foglalkoztatott bányán kivül, nincs, hanem felesleges kiadást jelent ez a vasutakra is. Mert a sokfelé osztott termeléshez sok vasut, sok kocsi és sok személyzet is kell, a mit mind meg lehetne takaritani, ha Illinoisban a szénbányászat a rendes kereteken belül folyna.

Az Iparfelügyelőség azt ajánlja, hogy vonják ki azokat a tőkéket, melyek a bányákba vannak fektetve és használják fel más olyan vállalkozásokra, melyekben nincs olyan tulprodukció, mint a bányaiparban.

Ugyanezt ajánlja a bányászoknak is, hogy menjenek más iparágakba, ahol munkáshiány van és keressenek ottan elhelyezkedést.

A baj csak az, hogy nem nevezi meg ezeket az iparágakat, aminthogy talán nem is lehetne megnevezni, hiszen ma Amerikában minden ipar pang és minden iparban sok a munkanélküli.

A jelentés tehát tulajdonképen semmi ujat sem mond, mert már annyiszor megvizsgáták és megállapitották, hogy sok a bánya, sok a bányász hogy ennek kideritésére igazán szükségtelen vizsgálókat kiküldeni.

Nem az a fontos, hogy megállapitsák miére beteg Illinois szénipara, hanem az, hogyan lehetne meggyógyitani, de nem amputálással, hanem ugy, hogy a most nem foglalkoztatott bányászoknak is állandó munka jusson a termelés fokozása által.

E lap előfizetési ára 3.00 dollár.

MEGBIZHATÓ, PONTOS ÉS GYORS KISZOLGÁLÁST NYUJT EZ A BANK!

Üzletágak: POSTAI ÉS SÜRGÖNYI PÉNZKÜLDÉS. — BETÉTEK ELFOGADÁSA 4% KAMATRA. — HAJÓJEGYEK ELADÁSA MINDEN VONALRA. — KÖZJEGYZŐI ÜGYEK.

Személyesen jöjjön vagy irjon ide:

American Union Bank

Főintézet: 19 EAST 23rd ST. a Bankpalotában — NEW YORK CITY. — Fiókintézet: 1597 SECOND AVE. Cor. 81rd Street

A bank 1597 Second Ave. alatti fiókirodája minden nap este 8 óráig, hétfőn este 8 óráig nyitva van

MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Ha házat vagy farmot akar venni, vagy eladni, forduljon bizalommal hozzánk. Évek óta becsülettel szolgáljuk ki a magyarságot. Biztositási osztályunk élet és balesetbiztositásokat ajánl a magyar bányászoknak. 10 és 20 éves biztositásokat kötünk, ami azt jelenti,

HOGY MÉG ÉLETÉBEN MEGKAPJA A BIZTOSITÁSI ÖSSZEGET.

Magyar levelekre magyarul válaszolunk.

KISS AND KLEIN

Real Estate, Insurance & Brokers

202—204 SECOND NAT. BANK BLDG.

Brownsville, Pa.

MI LESZ ÖNNEL, HA MEGÖREGSZIK?

Gondoljon öreg napjaira és vegyen olyan életbiztositást, melyet

MÉG ÉLETÉBEN KIFIZETNEK.

MAGYAR KÖTVÉNYT KAP, melyből Ön pontosan tudja, hogy milyen biztositást vásárolt.

Bővebb felvilágositásért irjon a következő czimre:

NATIONAL INSURANCE AGENCY HIMLERVILLE, KENTUCKY.

A Provident Life and Accident Insurance Co. vezérügynöksége.

SECOND NATIONAL BANK

Brownsville, Pennsylvania

Ne küldje pénzét idegen helyre. Ne menjen kis, gyenge bankba, hanem jöjjön hozzánk, a vidék egyik legerősebb bankjába.

BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉK KAMATOT FIZETÜNK és szükség esetén pénzét felmondás nélkül fizetjük vissza.

Pontos, jelkilismeretes kiszolgálásról biztositjuk.

SECOND NATIONAL BANK

L. B. BULGER, Cashier. — KARL HUSTON, President.

Brownsville, Pennsylvania

AZ ÓHAZÁBA SZÁNDÉKOZIK MENNI?

Ujja sokkal könnyebb és kellemesebb lesz, ha ugy hajójegyét, mint vasuti jegyét előre lefoglalja. Ennek az egészséges alapokon álló bankunk utazási irodája készségesen lefoglalja a helyet és megkiméli ön a sok zaklatásoktól.

Adatunk azonkivül önnek az utra hitelleveleket és utazási csekkeket, amelyek szükségelnünk fogják, hogy sok pénzt vigyen magával és amelleett azután bárhol is bárminkor, amikor pénze van szüksége, kapha tó.

Tisztviselőink magyarul megadnak önnek erre vonatkozólag minden felvilágositást.

FOREIGN DEPARTMENT

MELLON NATIONAL BANK

Smithfield St. és Oliver Ave., PITTSBURGH, PA.

ÉRTESITÉS.

Értesitjük ezennel a Magyar Bányászlap olvasóit, hogy

BALOGH F. JÁNOS

utazó képviselőnk felkeresi a magyar bányászpléceket uj előfizetések szerzése és régi előfizetések collektálása céljából.

Kérjük lapunk barátait, hogy Mr. Baloghot munkájában támogatni sziveskedjenek.

Magyar Bányászlap.

MEGNYILIK A TAYLOR BÁNYA.

A Taylor bánya, Fallon, Illban megkezdi üzemét.

A bánya még március elején lezárt, mert nem volt rendelése. Most állitólag állandóan tud dolgoztatni a bánya és 250 ember kapott az üzem felvétele által munkát.

FELGYUJTOTTA A VILLÁM A BÁNYÁT.

Hatalmas dörgés kiséretében ütött bele a villám a Smith-Davis Coal Co. bányájának külső épületébe.

Az épület és a külszini felszerelés egy perc alatt hatalmas lángban állott és a zivatar-os, szeles időben nem lehetett megmenteni az épületeket az elpusztulástól.

A tüz által okozott kár meghaladja a 100,000 dollárt.

MEGNYILT A MILLWOOD BÁNYA.

A Seger Coal Company millwoodi bányája, Westmoreland, Pa.-ban ismét megkezdte az üzemét és teljes erővel dolgozik.

A bánya február óta le volt zárva.

IMPERFECT IN ORIGINAL

MAGYAR BÁNYAPLÉZEK MESÉI

VIRÁG ANDRIS MEG A HÁROM GRÓFNŐ.

Irta: BÁCSKAI ISTVÁN.

(Folytatás.)

Ami ezután történt, olyan volt, mint egy rémálom. Az emberek még rá sem eszméltek az egyik eseményre, már jött a másik, hiába mondogatták, hogy már ennél borzasztóbb nem történhetik. Villámgyorsan váltakoztak az események, még elég idő se volt a rémületre. Először borzalmasan megdrágult minden, a városokban fogyott az ennivaló és kezdték az emberek dugdosni a pénzt. Aztán jött a fegyverszünet, nem a felvirágozott, diadalmas béke napja, hanem a gyászos békék. A harcolás megszűnése után látta meg igazán Sajókut az ellenséget, amikor már kezdtek a békés életre készülni. Akkor ért csak el hozzájuk igazán a háboru. Mert bevonult Sajókutra is az ellenség, váratlanul és harc nélkül, mert az asszonyok és öregek, szegény dermedtek, mit tudtak volna tenni, a gyerekek meg tudatlanok, nem tudják ők, hogy az emberek között ellenség is volt. Sajókuton azonban a Pokároknál mégis talált ellentállást az ellenség.

Kiskovács István, amikor meghallotta, hogy jön az ellenség, vasvillát ragadott és ugy szaladt végig a falun, a Pokárok felé. Kiabált is ékteleül:

— Gyün az ellenség, én mégvédem a falut, a mi falunkat én nem engedem, ez az ellenség, aki a falura tör... most kezdődik a háboru...

Bemászott a Pokárokba és amikor arra jöttek az ellenséges katonák, nekikugrott a vasvillával. Le is lötték szegényt azon nyomban, arccal ujra a földre borult, mint akkor, amikor a virágjaival bejött a tömlöcből Sajókutra. Pedig hát szegény bolond Istók, ugyan mit akart védeni a falun. Nem volt ott neki senkije, semmije, még csak a Szekeres Panna se volt már ott, hogy megvédje...

Az emberek rémülten összebujtak, az öreg Szabóné a Jóska fiával beköltözött Virág Jánosékhoz, a Biri lánynak alig kellett költözni, mert ugy is ott lakott már félig. A Demeter Pál hazajött, épségben, csak kicsit megfogyva, de vitézségi érmek voltak a mellén. Igy egy erős férfit, gyámoltót kapott a szegény asszonyokból, öregekből álló nagyon bánatos család. Lassan hazaszállingóztak a férfiak, naponkint egy-kettő, bezzeg nem énekelve, rózsásan, kendőt lengetve, mint a hogy mentek. De az asszonyok épen olyan boldog és büszke zokogással fogadták őket vissza, mintahogy küldték.

Aztán az ellenség hirtelen kitakarodott, furcsa nyugtalanság hire érkezett, uj és hangos jelszavak sustorogtak a levegőben, mint a villámcsapások.

A kastélyban ekkor hirtelen csomagolni kezdtek. Nem is volt annyi idő, hogy ugy csomagoljanak, mint amikor nyaralásra mentek, csak ugy hirtelen, pár darab ékszert beledobáltak egy táskába s a Mária grófkisasszony még el sem bucsuzhatott a tánkos fehér paripájától. Parasztszekér vitte őket ki a faluból s nem hiába sirva nézett vissza Mária grófkisasszony, nem is jött többé vissza abba a szép kastélyba, amely olyan magas vasráccsal volt keritve, hogy azt hitték: baj, bánat soha se lut tulnan a kapun.

Hangos forradalmárok jöttek, idegenszin zászlót lobogtattak, szabadságról beszéltek és embereket tömlöcbe csuktak, felszabadulást, egyenlőséget hirdettek és embereket megöltek. Szegény falusi nép igazán nem tudta, mit beszélnek, kinek van igaza, mi lesz ebből és mire vezet mindez. Szegények, örülni akartak a békességnek, vissza akartak szépen, nyugodtan térni a helyükre: a földhöz, hogy megsokszorozott erővel dolgozzanak és munkájukkal kérjék dupián az istenáldást az elveszett helyére is. Sajókuton nem nagyon politizáltak az emberek, ők csak azt tudták, hogy ha jó a termés, jó az élet is, ha meg jön a jégeső, hát akkor hiába szabadság, hiába jog, bizony nincs mit enni. És az éhes ember rabember. A falu népe apróbb veszekedésektől, tyukpereskedéstől, kis asszonyi pletykaságtól, szerelmes virtuskodástól éltekintve nem bántotta egymást. Ők nem kértek változást, csak békét, békét, munkára való szép időt és jó nyugodalmat kivántak. Sajókut fisette az adóját, ha nem is szivesen, adta a katonáját már megszokásból, egyebet minek vártak tőle?

Idegen emberek forradalmaskodtak, abajgattak, szónokoltak, a falu népe nem értette őket, de nem is bánta. A kastélyt is igen felturkálták, a falusiak csak nézték ezt a nagy bátorságot, hogy amig ők már a rácsos kapunál levették a kalapjukat és megtörülték a csizmájukat, vagy a meztelen lábuk talpát, még ha nem is volt sár, addig ezek az idegenek csak ugy bemarsoltak, mint dentelfforgattak, összetörtek, a boros pincét is jól meglékelték és a Mária grófkisasszony fehér paripáján is nagy, durva katonák ültek, pedig az a könnyű grófkisasszonyhoz volt szokva. (Egy kövér katonát le is dobott magáról, épen a Pokárok partján, hogy az illető bele is fordult a lucskos árokba. Nevették is a gyerekek, mig rájuk nem ripakodott a sáros vitéz.)

Meg volt bolondulva az egész világ talán, de az bizonyos, hogy Sajókut népe nem értette a dolgot. Mit akarnak tőle? Itt minden jól volt, ugy ahogy volt. De hát nem is tartott az uj világ soká, hiába osztokodtak, intézkedtek az uj urak, mentek ezek is kifele gyorsan és akkor ujra visszajött az ellenség. Most már semmi ellenállásra nem találtak a Pokároknál.

Ilyen nagy kavarodásban, bizonytalanság ban ért el az első szibériai kártya Sajókutrá. Igaz, hogy az Andris gyerek már régen ki tudta mondani azt a szót, amit a Biri lány olyan türelmetlenül huzott ki belőle, de a Biri mindig talált kifogást. Selypitett a kis Andris és a Biri azzal vigasztalta magát:

— No hát, akkor ereszti csak el a jó Isten az apádat, vitéz Virág Andrást, amikor már nem mondod ilyen pöszén, hogy édeszapám.

Virág Andris nem jött meg, de megjött az irása. A Biri kapta először a kezébe, pedig hát Virág Andrásnénak volt cimezve. Nézte-forgatta Biri a levelezőlapot, először azt hitte, hogy talán megbolondult, vagy káprázik a szeme, amikor látta a kártyán az aláirást: Virág András. Aztán elolvasta a nyomtatott sorokat is, de nagyon lassan ment, nem épen azért, mert hát Biri nem volt legelső az olvasásban, hanem mert igen homályos volt a szeme golyója. Könny csepptek gurigáztak a szemehéjja körül.

Amikor nagynehezen megértette a levelezőlapot, hogy hát a Virág András vitéz katona, Andriskának az édesapja igazán ugy él, mint a hogy ő elképzelte, mesélte, mondogatta, álmodta, akkor éktelen kiáltozással szaladt be a házba és folyton azt sikongatta:

— Andriska lelkem, üzent az édesapád.. Azt üzeni, hogy nemsokára gyün haza...

Virágék is azt hitték, hogy meghibbant a Biri lány kis esze, de amikor Virág János kezébe kaparitotta a levelezőlapot, ő is meggyőződött arról, hogy bizony él a drága fia, a Virág András, csakhogy messzi, átkos Szibériában.

A Virágné sirni kezdett, Szabó néni vele sirt, a Biri meg mint az ezelős szaladt a Demeterékhez a nagy ujsággal. Fölóra mulva már az egész falu tudta, hogy él a Virág András.

Biri ezen az éjszakán nem aludt, de egy csepptet se. Imádkozott olyan erősen, ahogy csak az ilyen bolondos lányok tudnak, akiknek külön nyelvük van az Istenhez.

— Édesegy jó istenem, hozd vissza azt a Virág Andrást, hogy legyen az Andriskának ennek a gyenge rózsaszálnak apja... Hogy itt legyen az áldott Virág néni, meg Virág bátyám egyetlen fia... Meg hogy itt legyen a Julinak a bátyja... Meg hogy legyen a háznak gazdája, a földnek szántóvetője, és hogy hagy legyen itt egyáltalában... Édes egy jó Istenem, inkább engem végy el helyette, mert én ugyse vagyok jó semmire, én csak egy rongy leány vagyok, árva is, ki sem siratna, mert az Andriska még nem érti, más pediglen mit bánna egy ilyen árva lányt, de hozd vissza egészségben, jó erőben, abban a szép jó kedvében a Virág Andrást, derék legényt, akin megakadt a szeme az egyik grófkisasszonynak is, meg a másodiknak is, meg...

Másnap aztán összeült a családi tanács és levelet irtak messzi Szibériába, Virág Andrásnak.

Virág János irta reszkető kézzel s amig irta, egyik felől a Virágné, a másik felől meg a Biri sirt.

"Édesegy jó András fiam, adassék az Uristennek ezer hála, hogy hirt hallottunk rólad, mert hogy már régen elsirattunk, holt hired érkezett egy hivatalos irásban, épen akkor, amikor az Andriska fiad megérkezett a világra. Szegény jó feleséged meg is halt, isten nyugosztalja, rögtön, nem tudni, mi ölte meg, a gyerek-e-vagy a te halálhired. Bizony ugy neveltük az Andriskát, mintha egészen árva gyerek lenne, bár a Bürök Biri, ha emlékszel a pulykatojás grófkisasszonyra, ugy gondozta, hogy egy anya se különben. Nem is tudom, mi lett volna belőlünk a Biri nélkül, mert ez a bolondos lány tartotta bennünk a lelket. Itten furcsa világ van, erről nem irok, csak tudasd, kedves egy jó fiam, mit tehetünk érted, hogy minél előbb hazakerülj, mert bizony a nagy bánat igen megviselte édesanyádat és ha nem sietsz, hát ő sem bir megvárni, mintahogy a szegény jó feleséged itthagyott.

Azonnal irj, föleg azt, hogy egészséges vagy-e és hogy mit csinálj unk, hogy mielőbb hazagyüjjél.

Tisztelünk és csókolunk mindannyian, szegény anyád is, meg a kis Andriskád, aki bizony már négy éves és mindig emlegeti az apját, várja is, mert a Biri mindig azt mondta neki, hogy Te visszagyüssz. Julék jól vannak, Pali hazagyütt, vitézségi érmet is hozott és a Pali gyerek már iskolába jár.

Ölelünk, csókolunk, jaj, de boldogok vagyunk hogy hiredet halljuk, legyen ezer hála a jóságos szent Istennek.

Szerető apád

Virág János."

Biri vitte el a levelet a postára, könnyel ragasztotta rá a bélyeget. És aztán ujra neki kezdett a mesélésnek, de már nem ment ugy, mint azelőtt. Hol nevetni kezdett, hol sirni, felét is alig lehetett megértení. A kis Andris is már inkább a porban hancurozott, mint a Biri élében.

A Biri leszabott magának egy szép darab fehér vásznat és egy megnyálazott piajbásszal caknikat kezdett rajzolni rajta. A caknik fölé kis virágokat, a kis virágok mellé kis gömböcséket, levélféléket, az egyik sarkába meg valami furcsa madarat, amit galambnak nevezett ki, bárha ahoz nem igen hasonlitott. És kezdte kivarrni a kendőt fehér szállal, de mindennap csak egy caknit varrt ki rajta.

Kérdezte is a megvidámodott Virágné:

— Mit varrsz te Biri lány?

— Keszkenőt.

— Minek a?

— Csak ugy időtöltésbül.

— No, ez is ugy készül, mint a Lucaszék, egy öltés mindennapra. Készen se lesz a tavaszra se.

(Folytatása következik.)

Ha beszélletes, pontos és jó kiszolgálást akar, forduljon bizalommal hozzánk. — Tizenkét évé szolgáljuk a feleinket.
HAJÓJEGYEK. PÉNZKÜLDÉS KÖZJEGYZŐI IRODA.
GIORDANO BROS. CO.
bankárok.
MORGANTOWN, W. VA.
164 Pleasant Street
FAIRMONT, W. VA.
220 Madison Street.

SZEM BETEGEK FIGYELMÉBE!
Dr. HOITASH J. FRIGYES
SZEMORVOS
Wien (Bécs)-ből, Ausztriából
Huntington, W. Va.
SIMMS KELLER BLDG.
704 Fourth Ave.,
HIVATALOS ÓRÁK:
délelőtt 9—12-ig, délután 1—4-ig.
MAGYARUL IS BESZÉLNEKI

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre 2 dollár.

KÉSZPÉNZDOLLÁRT KÜLDHET MAGYARORSZÁGBA
és az elszakadt részekre postán és sürgönyileg is.
HAZAI JOGÚGYEKET legpontosabban intézünk elsőrangu hazai ügyvédek utján.
HAJÓJEGYEK a legjobb vonalakra.
AFFIDAVITOK pontos készítése.
BETÉTEKRE 3 százalék kamatot fizetünk.
HIMLER STATE BANK
HIMLERVILLE, KENTUCKY

ALBERTA MEZŐK SZÉNKINCSEI.

Most tette közzé a canadai kormányzóság jelentését Alberta szénkincseiről, mely szerint kiaknázásra vár az Alberta mezőkön 62,000,000,000 tonna szén.

Ebből az óriási mennyiségből 29,000,000,000 tonna puhaszén, 13,000,000,000 tonna barnaszén és 20,000,000,000 tonna tőzegszén.

Az albertai szénmezőkön található szén kibányászása nem titkozik különös akadályokba, mindenütt eléggé hozzáférhető és a szénipar csak azért nem vehet nagyobb lendületet, mert a kitermelés, tekintettel arra, hogy az albertai szén minőség dolgában az Egyesült Államok szene mögött marad, költségesebb, mint az Egyesült Államokban.

Canada megkisérelte már, hogy ezt a különbséget az albertai szén kokszzá és gázzá való feldolgozása által eltüntesse, azonban ez a kisérlet nem vezetett eredményre.

—o—

MEGÖLTE A VILLANYÁRAM.

Hillary Daniel 26 éves bányász a collinsvilei (Ill.) bányában véletlenül a magasfeszültségü áramhoz ért, mely azonnal halálra sujtotta.

LEZÁRT A UNIVERSAL NO. 4 BÁNYA.

A Universal No. 4. bánya Universal, Indianában lezárt és ezáltal 200 bányász munkanélkül maradt.

A társaság a szenet nem tudta eladni, azért volt kényteien a bányát lezárni.

—o—

RÁSZAKADT A BÁNYA TETŐZETE.

Frank Shulter, Beese, Ill., a bányában dolgozott és azzal volt elfoglalva, hogy a tetőzetet, mely meglazult, támaszfákkal megerősitse.

Az erősités azonban már késő, jött, mert amint az egyik oszlopfát alá akarta helyezni, leszakadt és Shultert agyonnyomta a roppant kőrétog.

Bajtársai már csak holttestét tudták kiszabaditani a leszakadt kőtömeg alól.

—o—

ELŐTÖTTE A BÁNYAKÁRÉ.

John Jordan bányász Peoria, Ill.-ban munkája végeztével kifelé tartott a bányából.

Az egyik kanyaruletnál hirtelen szembe jött vele egy bányakáré-szerelvény, mely előtötte Jordant, aki oly szerencsétlenül esett a kocsi kerekei közé, hogy azok halálra gázolták őt.

HUNTINGTON BANKING & TRUST CO.
HUNTINGTON, W. VA.
Egy jó bank — egy jó városban.
Helyezze el nálunk pénzét!

UTAH ÁLLAM SZÉNKINCSEI.

A Bányafelügyelőség felmérette Utah állam szénmezőit, mindenütt próbafurásokat eszközöltek és egy pontos geologiai térképet készitettek az ásványi kincsekről.

Megállapitották, hogy a szén mezők több mint 13,000 négyzet mérföldnyi területet foglalnak el, természetesen azokat a szénrétegeket véve figyelembe, melyek gazdaságosan aknázhatók ki.

A mérések alapján megállapitást nyert, hogy 196,458,000,000 tonna szén vár még kitermelésre, melyek 17 megyében vannak Utah államban. A legjobb és legvastagabb szénrétegek azonban Corbon Countyban van vannak, ahonnan az Utah állam legtöbb szenét termelik most is ki.

A Bányászlapot bányászok irják, bányászokról, bányászoknak.

THE CITIZEN BANK OF WAR,
WAR, W. VA.
Bankunk legszilárdabb a vidéken.
Betétek után fizetünk 3 százalékot.
Pénzét felmondás nélkül bármikor kikaphatja.
Ne küldje pénzét idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, a hol teljes biztonságban van.

Magyar Bányászok!
Ne csináltasson ruhát mindenféle futóbetyárral. Mert es vagy nem szállitja, vagy becsapja.
JÖJJÖN HOZZÁM. Én elsőrendü munkát adok.
ÁRAIM OLCSÓK.
Magyarul beszélünk.
JOS. F. STERBA, szabó
War, W. Va.

IAEGEREN
a legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás
ROSENZWEIG'S DEPARTMENT STORE
Iaeger, West Virginia.
kitünő férfi, női és gyermekruházati cikkek és Army & Navy holmik.

Deardorff-Sisler Co.
HUNTINGTON'S STYLE CENTER
424-34 NINTH STREET
AMIT MARY JANE MOND.
Én személyesen vásárolok Önnek. Én nagyon jól tudom, hova kell menni azért, amire Önnek szüksége van. Nincs szükség idővesztesége, nincs szükség fáradságra. Hosszu éveken át tanulmányoztam, hogy mit kell hordani és hol kell hordani. És Ön tudja azt, hogy a DEARDORFF-SISLER STORE mindenkor el volt és el lesz látva a legjobb árukkal, mert jelszavunk: "Értékesebb áru, jobb áru." Ez a store valóban a legelőnyösebb bevásárlási hely.
Egy store uj árukkal és ujabb kedvezőbb árakkal.
Szolgálatára készen
MARY JANE.
DEARDORFF-SISLER CO.
424—34 9th Street HUNTINGTON, W. VA.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP
HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)
HIMLERVILLE, KENTUCKY.
Sürgönycim—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va.
Telephone: Kermit. W. Va. No. 7.
Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.
The Only Hungarian Miners Journal in the United States.
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban $2.00—Magyarországba $3.00
Subscription Rates: In the United States $2.00 — Hungary $3.00
Megjelenik Minden csütörtökön. — Published Every Thursday.
ANDREW FISHER, Editor.
Magyar Bányászlapot bányászok irják, bányászokról, bányászoknak.
The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.
Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879. Second Class Matter at the Post Office of Himlerville, Ky.

A HIMLER COAL COMPANY PERE

A józanabbul gondolkozó részvényesek visszavonták a pert, a mit a társaság ellen inditottak. — Hir szerint valamennyi részvényes visszavonja az eljárást, aminek megnyerésére ugy sincs reménységük.

Mikor megirtuk, hogy a magyarok bányáját gondnokság alá helyezték, tudattuk azt is, hogy a társaságot perelő részvényesek idézték fel ezt az elég sulyos eljárást; amellyel a társaság hitelezőit és békés részvényeseit védelmezték meg hasonló meglepetések ellen.

Ugy látszik a társaságot perelő részvényesek nem voltak tisztában eljárásuk komoly következményeivel, mert amint a jobb érzésü pereskedő részvényesek megismerték a helyzetet, azonnal visszavonták a maguk részéről az eljárást.

Ezen a héten két perlő részvényes, Keszei János és Dankovics Sándor vonták vissza a megbizást az ügyvédtől és ugy halljuk, hogy a következő napokban a többiek is hasonló módon fognak eljárni.

Nem tudjuk, hogy valamenyi visszavonja-e a pert vagy sem, és nem akarunk a tárgyalás elé vágni, de az eddigi eljárás folyamán is nagyon érdekes dolgok láttak napvilágot.

A társaság vezetői ugyanis kimutatták, hogy olyan leveleknek vannak birtokában, a melyeket a perlekedő részvényesek vezérei irtak négy-öt évvel ezelőtt; s ezekben a levelekben önmaguk igazolják, hogy a keresetükben foglalt állitások egytől-egyig valótlanok.

A tárgyalást most már maga a Himler Coal Company sürgeti, mert egyszersmindenkorra véget akar vetni hasonló cirvódásoknak és mert természetesen pernyertesség esetén el akar járni a zabolátlan részvényesek ellen.

Himlerville életében a gondnokság egyébként változást nem okozott csak annyit, hogy most minden nap dolgoznak, mert a Szövetségi Biróság gond nokai képesek az üzletmenethez szükséges azt a hitelt megkapni, amit ezekkel a perekkel egy időre elzártak a társaság elől a rakoncátlan és meggondolatlan részvényesek.

A társaság részvényeseinek kilencvenkilenc százaléka teljes nyugalommal fogadta és mindenben helyeselte azt a lépést, amely védelmet nyujtott a zaklatások ellen, és megközelithetetlenül épségbe helyezte és épségben tartja a társaság vagyonát.

ÉRDEMES-E APOSTOLNAK LENNI?

(Folytatás az 1-ső oldalról)

kásaink képezik társaságunk legértékesebb vagyonát; és értük élvem együtt azok az üzletemberek is, akik segitségemre vannak küzdelmeiben.

De az üzleti világ és a bánya ipar felületes szemlélői most már a hitüket vesztik társaságom legnagyobb értékében, és tizennégy ember eljárása után itélik meg az én kétezer bajtársamat.

Csak ez volt a fájó a gondnokság kinevezésében.

*

Hogy érdemes-e apostolnak lenni? Hogy érdemes-e az évtizedeket munkában tölteni, hogy érdemes-e önzetlennek lenni?

Hogy irhatja ezt le meggyőződéses ujságiró ember? Elintézhetném ezt a kérdést egyetlen mondattal Déri Imre és Tarnóczy Árpád.

Mert amig a Déri Imrék ott hagyják a havi háromszázötven dolláros állásokat, hogy heti huszonötért küzdjék végig az életüket, amig a Tarnóczy Árpádok másokat juttatnak vagyonokhoz olyan ujsággal, amelyet a lelkük vérével sirnak tele, gyerekség arról beszélni, hogy érdemes-e apostolnak lenni.

Hogy masochismus és önkinzás az apostoli élet? Mi baj az, ha gyönyörüségünk telik ebben az önkinzásban.

Azt a szürke utat, amit életnek nevezünk, mégis csak az apostolok lelkének a vére festi meg gyönyörü piros virágokkal; és ezekben a virágokban az is gyönyörködik, aki nem is veszi észre a vérünk hullását.

Sok-sok örömet, fájó örömet, de igaz örömet találtam abban a munkában, amit "apostol"ságnak hiv Déri Imre.

Megfizettem ezekért az örömekért borzasztóan, élvezhetem hát azokat igaz szivvel.

Hogy nem juttatott pénzt én nékem a himlervillei bánya? Nem juttatott. És sokszor, százszor, sok százszor fájt, hogy nem juttatott.

És többször, sokkal többször, sok-sok ezerszer örültem neki, hogy én szegény maradtam a kölök közt.

Mert hány ezerszer dobták a szememre azt a sok százezer dollárt, amit kaptam, szereztem, hogy nem azt a vállalatnál.

Sohasem fájtak ezek a gyanusitások, mert — rágalmak voltak.

Hányszor pirultam volna, hányszor sértette volna meg a szivemet a sok mende-monda, ha a sok dollár mind igaz lett volna?

Lehet gyalog, lehet mezitláb megyek majd el Himlervilleről. Most különösen nagy arra az eshetőség, mert ami nékem volt, vagy ami nékem talán csak ezután lesz, azt bizony már mind megette a bánya.

De a himlervillei házak előtt virágok nyilnak és ezeknek az illatát akkor is érzi az ember, ha — mezitláb megy.

Hogy néha, esténként gondolok városra, gondolok szinházra, gondolok muzsikára, és kinlódva gondolok asszonyokra, azt azért sem tagadhatom, mert ez csak a kisebbik része mindazoknak, amikre néha-néha vágyom.

Őszinte kivánok lenni, hát őszintén megvallom, hogy fáj néha az élet. Nagyon fáj.

Néha jajongva sikitja a vágyakozás a lelkembe, hogy lekéstem, lecsusztam, és hogy a mig másoknak otthont akartam épiteni, addig elmulasztottam az én saját, külön, egyéni életemet élni.

Néha megszakad a szivem, mikor a más gyereke hátat fordit és a nicklimmel, amit kihizeleg tőlem az — apjához szalad, hogy azzal örüljön.

Néha ugy érzem, hogy hiába volt minden küzdés, hogy hazugság minden cél, és hogy csak egy van, ami igaz ami szent és amibe én belerugtam: az élet, az én életem.

Néha ugy érzem, hogy elfutok a legközelebbi vonathoz, fel kell ugranom egy rohanó teherkocsira és megpróbálom utólérni ami elszaladt előlem, és amit már utól nem érhetek; az eljátszott, elmulasztott életemet.

De nem tudok menni.

Nem tudok menni, mert a messziről csalogató kék hegyek minden bizonytalan gyönyörüségénél többet ér Himlerville.

A munka és az otthon.

A munka, amelyet mi "apostolok" végzünk, és az otthon, a mely nem az én otthonom, hanem a népemé.

Hogy célt értem-e vagy célt érhetek-e a munkámmal? Ki tudhatja? Talán egy pókhálóvastagságnyi távolsággal előbb re viszek tiz-öt-egy egyént a kulturában, és akkor elérem a célom.

Himlervillen jó lakások vannak. Minden négy szobás ház el van látva fürdőszobával és a megfelelő mellékhelyiségekkel, s minden család háza külön udvar közepére van keritve.

Volt olyan idő, mikor sürgősen épitkeznünk kellett s amikor nem volt érkezésünk, hogy plaszterozzunk minden házat. Ceillinggel vontuk be a szobák belsejét.

Négy éve munkára jelentkezett nálam egy magyar ember Nem kellett ember, de nagyon meg volt az illető törve. Elmondta, hogy a családját Pennsylvaniában hagyta, hogy ott enniök sincs már mit, hogy rettenetes helyen laknak és hogy kétségbe esik, ha nem adhatok néki én sem munkát.

Hát én adtam.

Idehozta később ez a bajtársam a családját is, itt éltek évekig, és lassan-lassan maguknak tértek. Felruházták magukat, butort szereztek, valami kis pénzt is gyüjtöttek, aztán tovább mentek.

Ennek a letörten érkezett, panaszos szavu embernek a felesége jegyezte meg egyszer, hogy még a rendes disznóól is különb, mint az én munkásházaim, amelyek nem plaszterrel vannak belülről kitapasztva.

A hüségesebb, a lojálisabb embereknek a lelkét sértette végig ez az asszony ezzel a megjegyzéssel. Mert hát szó sincs róla, honfitársnőnk igazán nem nőlt fel fürdőszobás, villanyvilágitásos, gázfütéses négy szobában.

Én örültem, mikor a Mrs. Sághy megjegyzését meghallottam. Én ugy éreztem, hogy közelebb juttattam ahhoz a célhoz, amely felé törekszünk, de amit soha el nem érünk.

Emelkedik, mindig emelkedik az emberek, s közte a magyar emberek életszinvonala, és gyorsabban emelkednek az igények. Igy kell annak lenni.

Én ugyan fürdőszobás disznóólat még ma se kivánok, de azt remélem, hogy a következő nemzedék még nagyobb igényeket nől a világra; és ha meglesznek az igényei, akkor addig küzdenek majd, amig azok kielégitését el nem érik.

És Himlerville otthon.

Igazi otthon.

Himlervillen sem élnek elégedett emberek, aminthogy sehol sem élnek, itt is nehéz az élet mindenkinek, aminthogy másutt is nehéz.

De amig a magyar bevándorlónak mindig a hátán a háza, s egy pillanat alatt kész a költözésre; addig itt félig-meddig otthon érzi magát.

Ha a sorsa elviszi innen, időn kint, ünnepnapokon "hazajön" látogatóba Himlervillere.

Nem mindenki van itt sem otthon.

Száz család lakik itt és száz kóborláshoz, földönfutáshoz, vándorláshoz szokott családnak otthont adni nagy szó. Azt még nem birtam elérni.

De van itt talán husz, talán tiz, talán egyetlen egy család, akik ugy érzik, hogy itthon vannak, a falujukban, és ha van ilyen tiz-öt-egy család, akkor érdemes volt Himlervillet megcsinálni, akkor érdemes volt egyetlen életből tiz esztendőt erre szánni.

Legtöbben a himlervillei emberek nem is tudják, hogy otthon vannak, hogy itthon vannak.

Csak öntudaton alul érzik ezt meg, ha elmennek innen, ha vissza jönnek hozzánk.

Az "otthont" tehát ők nem is nagyon méltanyolják.

De ez ugy-e nem baj.

Én érzem, én tudom, hogy bizonyos számu embernek otthont épitettem és én tudom, hogy bizonyos számu ember állandó kenyeret talált azokban az utolsó években, mikor a kenyér a bányászplézeken nem volt mindenütt mindennapos vendég.

És mert nem a tömeg elismerése a lényeges, hanem az öntudat, igy én önmagammal békén és elégedetten élek minden küzdelmemben, minden kinos és kinzó vágyaimban.

Ezért — a legfontosabb életszükségletet, amint észrevehette Déri Imre, kihagytam a vágyaimból.

A barátokat.

Mert azok meg vannak. Jó barátok, igaz emberek, akik kicsi helyen közelebb jutnak a lelkünkhöz, mint a városokban.

Hány barátja, igaz barátja van Önnek Déri Imre New York város hat millió lakosa közt? Van husz? Van hat? Bizton benne, hogy van Önnek hat barátja?

Látja én egészen biztos vagyok, hogy nekem annál több van. Én éjjel-nappal nap-nap után együtt élek a barátaimmal, aminthogy igy van azzal minden vidéki ember, mi hat jobban ki-ismerjük egymást.

Politizálni, filozofálni, müvészetről társalogni nem tudok a barátaimmal, mert ők mindezekhez nem értenek. Ezeket én legfeljebb a könyveimben találhatom meg.

De örülni tudunk együtt, bánkódni igazán együtt bánkódunk, hiszen a bajaink is igen csak közösek; és voltaképen ezért van szükségünk barátokra.

Még az elemi iskolában megtanitottak bennünket arra a mondásra, hogy "vedd el tőlem a világot, s adj érte egy jóbarátot".

És mert nékem jóbarátom több van, én nem adtam oda ingyen a világot, mikor annak hátat forditottam és Himlervillere "temetkeztem" élni.

Himlervillen még egy külön dijazást is találok a munkámért.

Én magyar ember vagyok. Szeretem a hazámat, Amerikát, de magyar vagyok és nem is akarok más lenni, már ameddig élek.

Himlervillen épitettem magamnak egy kis darab Magyarországot, egy kis darab álmot, egy szivárványfoszlányt, amely betakarja ezt a falut és magyar levegőt tart körülöttünk.

Himlervillet betelepitettem én jó és békés emberekkel.

Talán ők maguk sem tudják azt, talán csak akkor érzik meg, mikor már máshol laknak, de én jobban közöttük látok, mert felettük lakom; és én tudom, hogy Himlervillet jó emberek lakják.

Az öregjei békés emberek, a fiataljai egytől-egyik mind olyanok; hogy akárki büszkén és örömmel vallhatja őket fiaiknak.

Hát látja Déri Imre, ezek az én fiaim. My boys!

Hogy én este mégis egyedül fekszem le a házban?

Istenem, fizetnünk kell mindenért az életben. Én drágán fizetek, mert én drága örömeket szereztem magamnak minden napra.

És aminthogy Ön nem igazán irta, hogy "nem érdemes apostolnak lenni", én is csak azt tudom irni, hogy csak ezek az örömök az igaziak, csak ezek után az örömek után érdemes futni; és csak a kinzó, a fájó örömek adnak az életnek igazi értéket.

És minthogy nem rajtunk mulik, hogy utca-sarkon prédikáló "apostolok" leszünk-e, vagy az apostolokat megfeszitő hallgatóság, én csak áldani tudom a sorsot, hogy Magyarország legszegényebb falujában nőltem fel, ahol a parasztság nyomorusága arra kényszerit minden érző embert, hogy álljon fel a sámlira az utcasarkon.

És hálával gondolok a ghettóra, amely mindenkiből "apostolt" nevel, akiben csak sziv van.

Mert ha az én életem "apostolság" akkor érdemes, nagyon érdemes apostolnak lenni.

HIMLER MÁRTON.

BÁNYAROBBANÁS KÉT HALOTTAL.

A Lehigh Coal & Navigation Company No. 6. bányájában Lansford közelében Pennsylvaniában kirobbant a bánya és két bányászt azonnal megölt a robbanás, kettő pedig sulyosan megsebesült.

A vizsgálatot a robbanás ügyében meginditották.

A KELLYS CREEK CO. MEGNYERTE A KILAKOLTATÁSI PERT WARD, W. VA.-BAN.

A Kellys Creek Company Ward, W. Va.-ban 250 bányásza ellen kilakoltatási pert inditott. A kerületi törvényszék most tárgyalta le az ügyet és a társaság javára döntött, amenynyiben a bányászokat kötelezte, hogy 30 napon belül üritsék ki a kompánia házakat.

BITTNERT HAT HÓNAPI ELZÁRÁSRA ÉS $500 PÉNZBÜNTETÉSRE ITÉLTÉK.

Van A. Bittnert a szervezet west viriginai elnökét a biróság hat hónapi elzárásra és 500 dollár pénzbüntetésre itélte, mert megsértette a Continental Coal Co. részére április 27-én kiadott birói tiltó parancs rendelkezését, mikor Rivesville, Scotts Run mellett gyüléset hivott egybe, hogy a bányászok megszervezése érdekében, holott a tiltó parancs értelmében a nevezett társaság területére tilos szervezett bányásznak lépni vagy olyan mozgalmat inditani, melynek célja a bánya beszervezése.

Bittner az itélet ellen fellebbezett és 2000 dollár bondot tett le.

ÉRTESITÉS.

A Verhovay Segélyegylet 12-ik kerületének fiókjaihoz!

Tisztelettel értesitem a Verhovay Segélyegylet 12-ik kerületének fiókjait, hogy kerületi gyülésünk nem mint a Verhovayak lapjában közölve volt julius 28-án, hanem vasárnap, junius 28-án lesz Himlervillen a Kompánia Hallban.

Tagtársi üdvözlettel
Domonkos Mózes,
Himlerville, Ky.

KÖRUTAZÁSI JEGYEK LESZÁLLITOTT ÁRON
$192.50
NEW YORKBÓL BUDAPESTRE
és vissza (U. S. Revenue Tax külön)

Egy kitünő alkalmat ajánlunk Önnek: ellátogathat az óhazába leszállitott 3-ad osztályu körutazási kiránduló jegygyel. Utasainkat külön vonat viszi Hamburgból utazásuk céljáig, tapasztalt vezetők felügyelete alatt.

Itt lakó idegenek, akik 12 hónapon belül visszatérnek, nem esnek a kvótatörvény korlátozásai alá. Foglalja le most helyét.

Visszatérési engedélyért és más felvilágositásért forduljon bármely helyi ügynökhöz, vagy

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

Magyar Bányászok!

Ha pénzét biztos helyen akarja tartani, forduljon hozzánk.

Igazgatóink e vidék legnagyobb emberei.

Pénzüket felmondás nélkül bármikor fizetjük vissza.

Most épül uj bank palotánk az állomás mellett.

TUG RIVER NATIONAL BANK
C. S. DIEFFENDERFER pénztárnok
IAEGER, W. VA.

KISS EMIL BANKHÁZA
A Magyar Királyi Postatakarékpénztár képviselője
Az Északamerikai Egyesült Államok területén
UJ CIMÜNK
Fourth Ave. at 9th St.
NEW YORK
ALAPITVA 25 ÉV ELŐTT

BANKUNK
sziklaszilárd és minden tekintetben jó, pontos kiszolgálásban részesiti feleit. Ne tartsa pénzét otthon. Ne küldje idegenbe, hanem tartsa nálunk.
BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉKOT FIZETÜNK. Betéteket felmondás nélkül fizetjük vissza.
The Bank of Masontown
Masontown, W. Va.

Nincs többé gyomorbaj
Nincs szükség diétára.—Egyék annyit, amennyi jól esik.

Gyomorbajban szenved? Gyenge a gyomra vagy fájós, érzékeny és erőtlen? Krónikus gyomorbaj gyötri Önt, vagy baja már évek óta kinozza? Dezipszia, katarhus, belching, fejfájás, szivnyomás, sleim köpés, a gyomor ürességének érzete, gyomordaganat, fájós gyomor, idegesség, a gyomor eldugulása, máj-, vese- vagy bélbajban szenved?

Irjon még ma a TATRA TONIC orvosságért, amely gyomor-, máj-, vese- és bélbajok ellen kitünő; kezdje szedni azonnal és csodálkozva veszi észre azt a változást, amely utána bekövetkezik. Hónapok óta először fogja kivánni az erős ételt, reggel pedig kipihenve és felfrissülve fog felébredni, hogy napi munkájához lásson. Arcára visszatér a pir és szemeiből az egészség fog csillogni. Ne halogassa szedni a TATRA TONIC-ot, ha egészségre, erőre és frisseségre törekszik. Küldjön be még ma $1.25-öt egy üvegért, vagy pedig fizesse a postásnak, amikor megkapja. Ha nem lenne megelégedve az eredménnyel, ugy pénzét visszakapja.

THE TATRA LABORATORIES,
Dept. M. P O Box 2153, Bridgeport, Conn.
(h)

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre 2 dollár.

KÉZI MUNKÁK
Importált D. M. C. Pamutok, Delin és Berliner kendők, Kész áruk, Járdos áruk nagy raktára.
Kérjen ingyen árjegyzéket. Vidéki rendelést 24 óra alatt szállitunk.
CHAS. K. GROSS CO.
8803 Buckeye Rd. Cleveland, Ohio.

Dr. O. M. WHITT
fogorvos
Dr. W. F. McCOY utóda.
MATEWAN, W. VA.
MAGYAR BÁNYÁSZOKI
Évek óta veletek vagyok. Évek óta szolgállak ki benneteket. Mindig jó és becsületes munkát végeztem.
Ha bármire van szükségtek, gyertek hozzám.

LELKÉSZEK, TANITÓK, SZÜLŐK ÉS ISKOLAI ELÖLJÁRÓK FIGYELMÉBE!
A B C könyv .... 50 cent
Olvasókönyv II., III., IV. osztály számára .... 50 cent
10 vagy több db .egyszerre rendelve, darabja 30 cent
Szüz Mária Nagy Képes Lourdes Naptára.
EGY DOLLÁRT KÜLDJÖN BE
a KEREKES TESTVÉREK könyvkereskedésének,
208 East 86th St., New York
és az küld érte 10 darab jó regényt. — Kérje teljes könyv, kotta, lemez, zongorahenger árjegyzékünket!
Rendeléseket utánvéttel küldünk.

NINCS TÖBBÉ KOPASZ FEJ!
ha haját és fejbőrét minden este és reggel a hires
ROYAL HAJGENERÁTORRAL
jól kihabozza, mert ez egy kitünően bevált hajápoló edző, a haj növését elősegitő hajszépitő szer. Már néhányszori használat után elsepri fejéről a korpát, megerősiti a haj gyökerét, megóvja haját a hullástól és töréstől, selymes puhaságot és ragyogó fényt ad neki. — Utána használja a Royal
DIÓFA VAGY ROZMARINGOS HAJOLAJAT,
vagy a Royal BRILLIANTINE HAJPOMÁDÉT
Borotválkozás után pedig az utólérhetetlen illatu és hatásu
ROYAL BAY RUMOT.
1 nagy üveg Hajregenerátor ára $1.00
6 üveg egyszerre rendelve 5.00
1 üveg Diófa vagy Rozmaringos Hajolaj ára .... 35 cent
1 tégely Brilliantine Hajpomádé .... 50 cent
1 nagy üveg Royal Bay Rum $1.00
Ne várjon addig, mig a haja kihull és kopasz lesz!
Küldje rendelését a pénzzel együtt erre a cimre:
S. & B. COMPANY
ROYAL PRODUCTS DISTRIBUTORS
547 Fourth Avenue Pittsburgh, Pa.
Kereskedők és ügynökök irjanak be kedvezményes árakért!

A betegsegélyezés problémája

Ez a cikk az Amerikai Magyar Segélyző Szövetség hivatalos lapjának junius 15-iki számában jelent meg. Tekintettel annak közérdekű voltára, mi is lekközöljük azt, annál is inkább, mert lapunkban éppen most folytatunk egy cikksorozatot a magyar egyletek kérdéséről. E cikkhez is hozzászólhatnak olvasóink, készséggel közöljük hozzászólásaikat.

A heti betegsegélyezés ma már épen olyan problémája a magyar egyleteknek, mint néhány év előtt a hiálelesti biztosítás ügye volt. Ezt éppen ugy meg kell oldani, mint azt megoldottuk, mert hovatovább minden egyletnél lehetetlenséggé korcsosul. A panasz mindenütt meg van miatta, de nyiltan senki sem tárja fel a helyzetet, s csak kerülgetik, mint macska a forró kását.

A nagyobb egyleket tisztikarai teljes tudatában vannak, hogy az állapot tűrhetetlen, hogy valamit kellene tenni. De a tétovázással nem lehet elérni semmit. Fel kell világosítani az egyletek tagságát is, hogy tisztán lássa a helyzetet, mert a megjavításhoz való hozzájárulásukat csak akkor lehet megnyerni, ha ők is tudatában lesznek, hogy így nem mehet tovább.

A nyers igazság az, hogy azok a betegsegélyesek, amiket a tagság jelenleg ad a betegsegélyekre, nem fedezik a kiadások összegét. Ez világosan látható ugy a Szövetség, mint más egyletek kimutatásaiban. Pedig a betegsegélyezés gyakorlásánál éppen semmi mellékkiadás nincs. A vele való munka mind a hiálelesti biztosítási üzlet költségére megy. A betegsegélyekre történt befizetésekből egy cent sem megy még levélbélyegre sem; azt a tagok mindet visszavesznk, sőt azontul még egy jó summát is.

De más irányban sem felel meg a elnnak a mai módszer. Nem felel meg sehogysem, mert akárhogyan számítunk is, hiányzik a kellő alap, melyből a tagság igényét ki lehetne elégíteni. Legyünk őszinték és a nélkül, hogy sértő szándék volna benne, nevezzük nevén a gyermeket:

A Rákóczi Egyletnél évek hosszu sora óta a központi pénztárba fizették a tagok a heti betegsegélyekre való járulékokat és onnét kapták a segélyeket. Eddig — látszólag — gazdaságos volt az üzlet. Ma már világos a ráfizetés, tehát a Rákóczi Egyletnél felmerült az eszme, hogy a betegsegélyezést ki kell adni az osztályoknak s boldoguljanak vele, ahogy tudnak, a központ csak a hiálelesti biztosítást gyakorolja. Tehát már teher a testületre nézve a betegsélyek fizetése. Sőt már csak ráfizetéssel tudja a központ megadni. Érthető tehát, hogy szabadulni akar tőle és nem is lehet rossz néven venni.

A Verhovay Egyesületnél a tőkok a saját körükben gyakorolják a hetisegélyezést, függetlenül a központtól. Ennek is meg vannak a hátrányai. Annyira meg vannak, hogy ott meg az az eszme kisért: központosítani kell a betegsegélyezést. Vagyis éppen az ellenkezőjét akarják annak, amit a Rákóczi Egylet akar. Ez pedig világos bizonyság amellett, hogy sem az egyik, sem a másik módszer nem jó, hogy mindkét mód szer hátrányos a testület jövőjére.

A Szövetségnél már három betegsegélyezési módszer volt és egyik sem volt jó. Az első módszer az volt, hogy egyáltalán nem volt betegsegélyezés. Az volt a hátránya, hogy nem lehetett a taglétszámot szaporitani. Ez pedig fogas baj, amit napainkban már nem kell magyarázni. A második módszer az volt, hogy az osztályok a saját körükben gyakorolták a hetisegélyezést. Szakaszottan az volt a hátránya, amiért a Verhovay Egyesület jelenleg központosítani akarja. A harmadik módszer a mostani, olyan, mint a Rákóczi Egyleté, vagyis a központi pénztár bonyolítja le a hetisegélyezést. Épen ugy ráfizet a Szövetség is, mint a Rákóczi Egylet.

Nem jó tehát egyik módszer sem és káros a testületre, ha bármelyiket gyakorolja is.

Azok az okok és érvek, melyekkel eddig meg akarták magyarázni, hogy miért kell most mégis ráfizetni a hetisegélyezésre, hogy tudniilik rosszak a munkaviszonyok, hogy egyesek nagyon kihasználják a betegsegély szedésének lehetőségét, stb., nem állják meg a helyüket. Olyan tünetek, melyek mindig voltak és lesznek, a melyeken nem lehet változtatni.

Az igazi ok az, hogy — mond junk egy precizirozott számot — ma már nem lehet a magyar egyletek tagságának havi tizen centért heti hét dollár betegsegélyt adni. Nem lehet akkor se, ha valamennyi hetisegélyhazardőrt kizárunk az egyletből.

Ez az ok természetes következménye annak, hogy az amerikai magyarság megöregedett és sokkal több közöttünk a beteg, mint husz, harmincz év előtt volt, mikor a még most is gyakorolt ősdi segélyezési módszert megalapozták és a be- és kifizetések összegét meghatározták. Minden változott azóta; a kereseti viszonyok, a pénz értéke, a tagság igénye és egészségi állapota, csak ez maradt a régi, természetes tehát, hogy ma már nem "fitol."

Tudatára kell jönni a tagságnak is, hogy most több hetisegélyt vesz fel, mint husz év előtt, ezért többet is kell ra befizetni. Dajkamese az, hogy ugyis sokat fizetnek az egyleti tagok.... Husz év előtt fél napi keresztünket adtuk oda hetisegély biztosítására az ötven cent képében. Ma egy órai vagy két órai kereset az ötven cent. Adja oda a tagság ma is átlagos félnapi keresetét és ma is elég lesz a befizetés.

Ebben rejlik a hetisegélyezés problémájának megoldása.

Ha kellő mennyiséget fizetnek rá a tagok, arányban a segélyezési esetek szaporulatával, akkor balancirozni fog a mérleg és nem lesz ráfizetés, akár a központ fizeti a segélyeket, akár egyes tagcsoportok. Ezt pedig meg kell valósítani, éppen ugy, mint a hiálelesti biztosítás rendezését, — és sokkal jobb előbb, mint később.

Walkó János.

MUNKA HIREK

Verdunville, W. Va. — Nagy János testvér irja, hogy ott jól megy a munka, 6 napot dolgoznak hetenként. A bánya egyenes, a szén 6—7 láb magos. Viz gáz, kő nincs a bányában. Karbid lámpát használnak. A szenet masina vágja, kárészámra fizetnek, 4 tonnás káréért roomban 95 centet, hetingben 105 centet. Szerencsétlenség ritkán történik, az emberekkel megfelelően bánnak veszek is fel uj embereket. Nagy testvér ajánlja a helyet munkát kereső magyaroknak.

Clinton, Ind. — Bodnár Péter bajtárs közli, hogy ott a munka nagyon rosszul megy, csak 1 napot dolgoznak egy héten, így nem érdemes arra menni munkát kereső magyaroknak.

Palmer, Pa. — Egy munkástárs tudatja, hogy ott 4—5 napot dolgoznak hetenként. A bánya slopos, a szén 6 sukkos. Viz, gáz akad, kő nincs. Villanylámpát használnak. A szenet masina vágja, de van pik munka is. Kárészámra fizetnek 71 bushelos káréért 1 dollár 49 centet masina után, 2 dollár 30 centet pikk után. A bánásmód nem a legjobb most. Uj embereket mindig vesznek fel.

Auburn, Ill. — Kravjánszky István testvér irja, hogy ott a munka 4 hónapi szünet után e hó 16-án megindult. Uj embereket nem igen vesznek fel.

Murray City, O. — Egy testvér irja, hogy ott nagyon nyomoruságos a helyzet. Az utolsó két év alatt összesen 27 napot dolgoztak. A bányák most más hosszu idő óta le vannak zárva. A népek mennek széjjel. Mégazok is otthagyják házaikat, a kiknek sajátjuk, mert megélhetést nem lehet keresni. Kerüljék azt a vidéket munkát kereső magyarok.

Eleanor, Pa.—Bodnár István bajtárs tudatja, hogy ott a bánya április elseje óta le van zárva és nem is hallani, hogy mostanában megnyilna.

Duncan Wood, Ohio. — Egy munkástárs közli, hogy ott a bánya április elseje óta zárva van és nem is hallani, hogy hamarosan megnyilna. Nem érdemes arra menni munkát kereső magyaroknak.

Dalsytown, Pa. — Pollák János testvér irja, hogy ott a bányában két hónap óta nem dolgoznak és nem is hallani, hogy hamarosan megkezdenék a munkát.

Bridgeport, Conn. — Bocsi Sándor munkástárs tudatja, hogy ott mostanában jól megy a munka, lehet annyit keresni, hogy meg lehet belőle élni.

Westville, Ill. — Kacsvar András bajtárs értesítése szerint ott 3—4 napot dolgoznak, de nagyon sok ember van, igy uj emberek egyáltalán nem kap hatnak munkát.

Pageton, W. Va. — Fodor Sándor testvér irja, hogy ott 3—4 napot dolgoznak hetenként. A bánya egyenes, a szén 7—8 sukk közt váltakozik. Viz van egy kevés, gáz nincs, kő akad. Karbid lámpát használnak. A szenet masina vágja, kárészámra fizetnek 3 tonnás káréért 127½ és 142 centet. Szerencsétlenség elég gyakori. A bánásmód megfelelő és uj embereket vesznek fel. Fodor testvér ajánlja a helyet munkát kereső magyaroknak.

Edwardsville, Ill. — Kramer János bajtárs irja, hogy ott a munka gyengén megy, 1—2 napot dolgoznak hetenként. Uj embereket mostanában nem vesznek fel.

Wilcoe, W. Va. — Egy testvér irja, hogy ott 3 napot dolgoznak egy héten. A bánya egyenes, a szén 7—8 sukk magos. Viz van, gáz is, kő is egy sukkos. Karbid lámpát használnak. A szenet masina vágja, de van pik munka is. Kárészámra fizetnek 3 tonnás káréért masina után 2 dollárt, pikk után 2 dollár 10 centet. Szerencsétlenség ritkán történik, a bánásmód megfelelő és vesznek is fel uj embereket.

Chattaroy, W. Va. — Egy bajtárs irja, hogy ott 6 napot dolgoznak egy héten. Embereket ugyan mindig vesznek fel, mert jönnek-mennek az emberek, de a hir küldője azt irja, most is sok az ember.

Appalachia, Va. — A vidéken dolgoznak a bányák rendesen és munkásokat is vesznek néhol fel mostanában.

A Magyar Bányászlapot bányászok irják, bányászokról, bányászoknak.

POND CREEK COLLIERIES COMPANY
— NEW CAMP MINE —
Williamson, W. Va.
NŐTLEN BÁNYÁSZOKAT KERES.
Van jó magyar burdinghás a telepen. A bánya a Norfolk & Western vasut bányája, ahol mindennap dolgoznak.
A szén 3½—5 láb magos. Tonnánként fizetnek: masina után 41—43 cent, pikk után 51 cent.
Jöjjön vagy irjon a következő cimre:
EMERY IVÁN, Box 115, Williamson, W. Va.

Miért hagyják el az amerikai magyarok magyar egyleteiket

Igen Tisztelt Szerkesztő Ur!

Arra a kérdésre, hogy "Miért hagyják el az amerikai magyarok a magyar egyleteket?" itt alább közlöm a véleményem.

Én a Verhovay Egyletnek már több mint 8 éve tagja vagyok és abból vagy 5 évet mint tisztviselő töltöttem el a fiókunknál és a legnagyobb bajnak azt a sok civakodást tartom, ami a gyűlésen folyik. Azt tartanám helyesnek, ha leg elsősorban a tagság a sok civakodástól tartózkodna, amig a gyűlésen van.

Másodsorban szükséges volna az, hogy a tagság a megválasztott tisztviselőket nem szidalmazná.

Amikor egy uj tag jelentkezik felvételre, már az első gyűlésen, amin résztvesz, feltétlenül elmegy a kedve a tagságtól, látva azt a sok hiábavaló marakodást.

Ezt határozottan merem állitani, mert több tag mondta nekem, hogy ezért áll ki az egyletből.

És őszintén kérdem, mondja meg valaki, hogyan lehetne arra számítani, hogy az itt született magyar gyermekek tagjai legyenek az egyleteinknek, a mikor a gyűlésen a tagság egymást leszamarazza és egymást és a központi tisztviselőket megvádolja, hogy ilyén, meg olyan csalók.

Azt mondja az itt született gyermek, hogy ha csakugyan igaz, hogy csalnak és lopnak a magyar egyletekben, akkor én minek álljak be a magyar egyletbe, mikor a nagy amerikai egyletek szitárdan állnak és a hol nem lehet hallani ezeket a vádaskodásokat. Világos és értető, hogy nem fog beállni oly egyletekbe, ahol a tagok igy merik vádolni tisztviselőiket, mert azt mondják, hogy valami igaznak muszáj lenni a dolgban.

Az ilyen uj emberek és nők nem állnak meg gondolkozni azon, hogy talán nem is lehet igaz, hanem bucsut mondanak az egyletnek és akkor már nem is próbálnak meg több magyar egyletet, mert azt gondolják, hogy ami az egyikre áll, az a többire is igaz.

Nekem az a véleményem, hogy a megválasztott központi tisztviselőknek erős kezüeknek muszáj lenni és nem kell hagyni, hogy az egyletek belbékéjét egy maroknyi elégedetlen tag feldulja.

Én azt hiszem, hogy a Verhovay Egylet többet veszitett tagságban az ilyen engedékenység, mint a felemelt tagsági díjak miatt.

Erős kezü tisztikar kell, akik az alapszabályokat betartassák a tagsággal.

Kiváló tisztelettel
LOÓS RUDOLF,
Melrose Park, Ill.

FOGUNK MI ÉLNI 150 ÉVIGI

El fog-e jönni az az idő, amikor az ember normális életkora 150 év lesz? Sir Ronald Ross, aki hiressé vált a malária és álomkór betegségéket okozó baccilusok felfedezésével, azt mond ja, hogy ez lehetséges lesz, miután az emberiség többet fog tudni a csirák életéről. A legtöbb által 5—8-szor annyi ideig él, mint amennyi idő kellett a teljes kifejlődésének eléréséhez. Az ember 24 éves korában ér el teljes fejlettségét, így az 6 életének normálisan 120-tól 192 évig kellene tartani. A jelen viszonyok között a hosszu életet azzal biztosíthatjuk lehetőnek, ha a gyomrot és a beleket tisztán tartjuk. Ha azok rendben vannak, ugy a test elenálló ereje megsemmisiti a baktériumok és a mérges anyagok káros hatását. Triner Keserű Bor az a gyógyszer, mely a belekben, vesét, májat normális működésre készteti. Megakadályozza a dugulást, valamint a hasonló gyomor rendetlenségeket. Soha nem családhat abban. "Triner Keserű Bor mindig segitett rajtam", irta nekünk Mr. Paul Dudash Port Griffith, Pa.-ból, nemrégiben. Az Ön drugstórosa vagy gyógyszerésze a Triner Keserű Bort raktáron tartja, ha nem, irjon Joseph Triner Company, Chicago, Ill. cimre.

Dr. POINDEXTER
FOGORVOS
(Elwood szálloda vel szemben.)
WELCH, W. VA.
Ha elsőrangu munkát akar, olcsó áron, forduljon bizalommal hozzám. Ér. a munkámért felelősséget vállalok.
A legtöbb magyar hozzám jár, jöjjön a többi is és győződjön meg arról, hogy elsőrangu kiszolgálásban részesül.

SYERMEK JÓLÉTI OSZTÁLY
AZ ANYÁK ÉS GYERMEKEIK EGÉSZSÉGÉNEK GONDOZÁSÁRA
E hasábon közölt-hitre oly kérdéseket fogunk felvetni, melyek érdekesek és érdekesek a résztvevőn anyának és fiatal gyermekek anyának.
A cecemend gondozása és tápláléka élettelenné válása az otthonra és a szemszerv, és azt biztositó oly kórokra, melyet szabadon és kedvezőbb mód megakadályozhatók.

130-IK CIKK.

Büntetés.

Kemény büntetést nem szabad igényelni a bűnt felnevelésnél, mert mindjárt tudja a különbséget, jó és rossz között. A bébi legtöbbször az öntörtet kívánja, ha az rossz irányban vezet, a szülő kötelessége a jó irányra terelni. Nagyon sok esetben a szoktatás mindig azt mondja: "Szomorú vagyok." A szülők e helyett a bébi érdekében azt a szót: "szomorú" szerint, sokkal boldogabb és szebb az emlékünk. Egy gyermek érzékenyen van, vagy nincs a felindult csoszkodás, szomorúsága hajlama és ha szerveszi, hogy termszetes erejére-e lesz nyomva, akkor valami termesaszétlenest fog keresni.

A betegyermek ápolásának fő célja

Ha egy fiatal gyermeknek láza van, akkor agytba kell feketetni egy hívos, csendes, jó szeretőtettet szobában és az ágyban. Az ilyen alujon amennyit csak akar. Az ilyen szobaban lehet vagy gyerekek, de nincs is lázas, ugyanilyen módon kell ápolni.

A betegnek az legyen a szálonak Meg ha nem ragadna betegségek szerved a gyermek, meg akkor is teljesen kiminive kell tartani a többi gyermektől, mig nem tudják betegségét okát. Ha ezt az évönnalbjtv betartják, akkor nagyon sok ragadós betegségnek elejét vesszik.

Gitr-e a bébije? Idegen, nyugtalan-e? Ha igen, akkor valószinüleg a táplálékra nem megfelelő. Ha nem tudja bébije szoptatni vagy a mellejtól nem gyarapszik, adjon neki Borden's Eagle tejet, ezzel táplálkozot, mely a bébik szakszerü nevelésére szolgál. Könnyü utasitást utasitás szerint. Az anyák és az ota az jet adják bébijüknek, ezt az Eagle te jük gyanpe és betegre bébiek, mert könnyen emészthető és kedvezőt tápláléknak van tartva.

Ez ugy, mint ahogy megfelelő a bébinek, és ugy a legjobb a rossznál táplált gyermekek és. Megjegyzés kázetet szerezt ok az iskola gyermekek között es, az eredmény mutatja, hogy az Eagle tejjel táplált gyermekek átlag het fontai tobbet hiztak mint a közönséges tejjel táplált gyermekek. Vigyassza jó gyermekére. Meríje le nyomtatva. Ne fe ledje el hogy a bláznyosan táplált gyermek mindig bágyos anyag. Fiatal gyermeknek két evőkanál Eagle tejet kell adni háromszoros cseme bidog vizben fő ccolva. A delelőtt vagy a délutáni étkezésnél adja neki. Idősebb gyermeknek pohár szavetik gingor ale, gyümölcslevel vagy habart tojásnál beverve.

Olvassa ezeket a cikkeket minden hétben gondosan és tegye el a jövőben való használatára.

BUTORAKAT

ott vegyen, ahol jó árut kap olcsón.

Nálunk mindent a legjobb minőségben kap.

Elsőrangu butorok, jó kiszolgálás!

THE B. C. ROACH HARDWARE & FURNITURE CO
WILLIAMSON, W. VA.

CULROSS

GROCERY COMPANY
WILLIAMSON, W. VA.

A legnagyobb választék füszerárukban. — Nálunk vásárolhat a legjobban Williamsonban. — Figyelmes kiszolgálás. — Keressen fel bennünket, ha pénzt akar a vásárlásnál megtakarítani.

AMERICAN TAILORING COMPANY

Day & Night Bank Building
WILLIAMSON, W. VA.

RUHÁT ott csináltasson, ahol jó árut adnak és becsületes kiszolgálásban részesül.

27.50-TÓL 45.00 DOLLÁRIG.

Elsőrangu finom ruhát csinálunk.

THE FIRST NATIONAL BANK

WILLIAMSON, W. VA.

A mi bankunk a legnagyobb és legerősebb ezen a vidéken.

Minek teszi be pénzét mindenfóle kis bankba, mikor nálunk 4p ányi kamatot kap pénze után, mint máshol.

Lelkiismeretes és pontos kiszolgálásról biztositjuk.

R. M. ROWLAND
pénztárnok.

ÁLLAMI SZABADALMAZOTT jó eszméire. Küldje találmánya egyszerű rajzát, vagy mintáját!
INGYENES tanácsot.
ZOLTAN H. POLACHEK
Patent Attorney — Prof. Engineer
70 Wall St., New York

1857 óta három bébi nemzedéket neveltek fel sikeresen ezen a hosszu idő alatt kipróbált gyermek táplálékon.

Ha ezt a hirdetést beküldi a Borden Company, Borden Building, New York, cimére, saját anyanyelvén fog kapni utasitást, hogyan táplálja bébijét Eagle tejjel.

Orvosok ajánják és rendelik.

6

SOUTHERN

által készitett

ICE CREAM

kitünő és tiszta gyártmány.

"Ez a legfelségesebb"

SOUTHERN REFRIGERATION CO., Inc.
(Williamson Hospital mellett.)
WILLIAMSON, WEST VIRGINIA.

A legnagyobb

ÉKSZERÜZLET

Williamsonban és vidékén.

Mi a legjobb árut adjuk olcsóbban mint bárhol.

Órajavitással is foglalkozunk

R. AUKENTHALER & CO.
WILLIAMSON, W. VA.

Ékszerüzletünk előtt egy nagy óra van felállitva.

Aki nálunk vesz, jól és olcsón vesz.

A legnagyobb MAGYAR

BUTORÜZLET

Williamson és vidékén.

B. & L. Mercantile Co.
B. MAJER, Manager.

BUTORT ADUNK KÖNNYŰ LEFIZETÉSRE.

M. T. BALL

temetésrendező és balzsamozó,
3rd Avenue
Williamson, W. Va.

Pulajánlom szolgálatatimat és biztositom a legjobb kiszolgálásról.

Divatárugyakat és képrámákat eladásra raktáron tartok.

SZINIELŐADÁSOKRA

TÁNCMULATSÁGOKRA, BÁLOKRA

MEGHIVÓKAT

PLAKÁTOKAT, BELÉPŐJEGYEKET

ÉS LUNCH-TICKETEKET

LEVÉLPAPIROKAT, EGYLETI

ALAPSZABÁLYOKAT ÉS

BÁRMILYEN MÁS NYOMTATVÁNYOKAT SZÉP KIVITELBEN ÉS PONTOSAN SZÁLLIT

A Magyar Bányászlap Nyomdája
HIMLERVILLE KENTUCKY

A nemzetközi bányász szervezet célja és müködésének iránya

A mult tanulságai és a jövő feladatai

Irta: FRANK HODGES, a Nemzetközi Bányász Szervezet titkára.

Ebben a hónapban van épen 35 esztendeje annak, hogy a Bányászok Nemzetközi Szervezete megszületett. Az első titkára Thomas Ashton volt, aki akkoriban a Miners Federation of Great Britain titkára volt s aki a Nemzetközi Szervezet pénztárosa és a Lancashire and Cheshire Miners Association titkára még ma is és végzi meg most is nehéz kötelességét.

Az első nemzetközi bányászkongresszust Joliment, Belgium ban tartották 1890 május hónapjában. A kongresszuson öt államból 106 kiküldött vett részt, és pedig Nagy-Britannia, Franciaország, Belgium, Németország és Ausztria-Magyarország küldöttei. A kongresszus elnöke Thomas Burt volt, akinek emlékét nemcsak Nagy-Britanniában, hanem az egész világ bányászai között is mindig kegyelettel fogják megőrizni. Mr. Burt megnyitó beszédében azt mondotta, hogy a megjelent kiküldöttek 265,000 bányászt képviselnek, akik közül Nagy-Britanniából 200,000 bányászt képviseltek, a többit pedig a fentemlített négy államból. Okmányok bizonyítják, hogy más államokból azért nem jöhettek el kiküldöttek a kongresszusra, mert az illető államok kormányai megtiltották, hogy a saját államaikon kívüli gyülésre elmehessenek a bányászok vagy bármely más szakma kiküldöttei.

Az elnöki megnyitó, amit Mr. Burt tartott, komoly és bölcs volt. Az ő mondásai és meghatározásai még ma is helytállók és még ma is küzdenek a bányászok sok olyan követelésért, amit még Mr. Burt állított fel. Beszédében a következőket állapította meg, mint a munkásság alapkövetelését:

— A munkásságnak mindenütt követelnie kell a szólásszabadságot és a szabad szervezkedést. Engedjék meg a munkásságnak, hogy saját sorsa felett szabadon döntsön s szabadon választhassa meg azt az utat, melyen haladni akar. A munkásság leganagyobb ellenségének azt tekintse, még ha bármennyire is barátjának mutatkozna, a ki törvénytelenségre, zavargásokra és erőszakoskodásra biztatja. Az ilyen tanács nem csak meggondolatlanság, de valósággal öngyilkosság szám ba megy, és egy szabad államban gonosz bűntényt képez.

Az értekezlet után megválasztották a Nemzetközi Szervezet tisztikarát, akik a következők voltak:

Nagy - Britannia: Thomas Burt, Ben Pickard, Enoch Edwards és William Abraham ("Mabon").

Németország: Ludwig Schröder és Herman Sachse.

Franciaország: Basly és Lamendin.

Belgium: Desmet, Cavrot és Maroille.

Ausztria: Engel és Ebert.

A legtöbben ezek közül már eltávoztak az élők sorából, azonban az ő eszméik és irányelvek még ma is élnek és a Nemzetközi Szervezet utját még ma is beviláginják. A Nemzetközi Szervezet mai vezetői még most is ezek mellett az elvek mellett kivánják a béke és a megértés utján vezetni az ügyeket.

Az 1904-ik esztendőben csatlakozott a United Mine Workers of America, az amerikai szervezet bányásszág a Nemzetközi Szervezethez, majd követte azt 1905-ben a Holland Bányászok Szervezete a csatlakozásban. 1924-ig összesen 27 nemzetközi bányász kongresszust tartottak, a legutóbbit tavaly augusztusban Prágában. Ezen a kongresszuson már 13 állam kiküldöttei jelentek meg, akiknek száma 121 volt, s akik összesen 1,972,150 bányász képviseletében jelentek meg.

Ezen 35 esztendő alatt a Nemzetközi Bányász Szövetség kizárólag ipari jellegű kérdésekkel fogialkozott. Hogy mily értékes munkat végzett, azt pontosan nem lehet meghatározni. Kétségtelen, hogy nagy befolyása volt az egyes nemzeti bányász szervezetekre és segítette ugy az ipari, mint a politikai harcokban és sokat tett helyzetük javitása érdekében. A nyolc óra munkaidő behozatala, minden bányászlamban mindig mint alapkövetelés szerepelt. Biztonsági intézmények létesítése, a bányászok gazdasági helyzetének javitása, a testi és erkölcsi életszinvonal emelése, szintén egyik főfeladatát képezte a Nemzetközi Szervezetnek.

Azonban ez nem minden. Arra törekedett, hogy a különböző államok gazdasági ellentéteit eloszlassa s ezzel a nemzetközi békét biztositsa. Bár igaz az, hogy a világháboru kitörésekor a Nemzetközi Bányász Szövetség nem volt képes feltartóztatni azokat a hullámokat, melyek végigsöpörték Európát és az egész világot romba és zürzavarba döntötték. Viszont tény az is, hogy Mr. Robert Smillie elnök s Thomas Ashton titkár mindent elkövetek, hogy egy nemzetközi bányász kongresszust hivjanak egybe, hogy a bányászok által minden államban lépéseket tehessenek a háboru megelőzésére és a világ békéjének megóvására. Sajnos azonban ez sem sikerült, mert a háborus lázban álló államok kormányai megakadályozták ennek a kongresszusnak megtartását. Igy ha nem is sikerült tervük, azért a béke hivei soha sem fogják elfeledni, hogy a Nemzetközi Bányász Szervezet a béke melletti kardoskodott. A hadviselő államok ármánykodása, a diplomácial nehézségek, az utlevél kiadásának megtagadása, a háborus cenzura, a szemben álló felek elvakultsága, gyülölete, valamint a háborus uszitók munkája megakadályozta, hogy eredményes működést fejtsen ki a Nemzetközi Bányász Szervezet a háboru ével alatt.

Mikor a háborunak vége szakadt, az első, mely a világ munkásságát nemzetközi kongresszusra hivta egybe, megint ugyanaz a Nemzetközi Bányász Szervezet volt, melynek élén még mindig Robert Smillie elnök és Mr. Ashton titkár volt. Ezen az összejövetelen egy ünnepélyes határozatot hoztak, hogy az esetben, ha megint egy háború kitörése fenyegetne, a háboru ellen a világ munkássága sztrájkkal fog tiltakozni és az ünnepélyes kötelezettség a Nemzetközi Bányász Szövetségre még ma is fennáll.

Ezen határozat után más nemzetközi munkás szervezetek is hasonló határozatokat hoztak, igy a Szállitó Munkások, az Acélmunkások és később minden nemzetközi munkásszervezet elfogadta azt magára nézve kötelezőnek. Ezen a kongresszusan, melyet 1920-ban Genevában tartottak, még egy igen fontos lépést tettek előre a szervezet ügyében. Nevezetesen a háboru előtti időleges és a szükséghez képest összehivandó nemzetközi gyülések helyett, állandó iroda létesitését határozták el, mely egész éven át, megszakitás nélkül intézné az ügyeket. A háborut követő gazdasági pangás, az egyes államok leromlott pénzviszonyai és bányászok leromlott gazdasági helyzete lehetetlenné tette ennek a határozatnak megvalósitását és az állandó iroda felállitását. Csak most, a Nemzetközi Bányász Szervezet megalakulásának 35-ik évfordulóján valósult ez meg. Londonban van a Nemzetközi Bányász Szervezet központi irodája és az egyes államokban mindenütt vannak kirendeltségei, amelyek a bányászság és a bányásztrói a jelentéseket beküldik a központba, tájékoztatják egymást a bányászság helyzetéről és gondoskodnak arról, hogy egymást támogassák a közös célok elérésében.

A bányászság hajója tehát biztos vizekre jutott és most már saját vitorlái alatt haladhat előre és viheti majdan biztos révbe a bányászok ügyét. A legfőbb célja lesz ezután az, hogy a bányászok sorsát mindenütt lehetőleg megjavitsa, a munkaviszonyokat minden államban egységessé tegye, az órák, a bérek, a biztonsági intézkedések minden államban egyformán megfelelőek legyenek, és pedig ugy, hogy a hátrább maradt államok is elérjék azt a fokot, melyen az az állam áll, mely e tekintetekben a legmagasabb fokot elérte.

Ma az a helyzet, hogy az egyes államokban a bányászat és a bányászok életszinvonala között óriási eltérések mutatkoznak és a szénipar ma mindenütt pang az egész világon, A bányák részéről az a törekvés nyilvánul meg, hogy a bányászok helyzetét alacsonyabb nivóra süllyesszék, hogy a bányászok keresetét lejebb szoritsák. Tehát nemhogy javitanák, de még rosszabbá teszik a bányászok sorsát. Ezért törekszik arra a Nemzetközi Bányász Szervezet központi irodája, hogy minden államban a bányásszággal ismertesse meg a más államokban lévő bányászok küzdelmeit, helyzetét, hogy igy az egyik állam bányászságát ne lehessen a másik állam bányászságának letörésére felhasználni és hogy egyik állam segitséget nyujtson a másik állam bányászságának, hogy a bányászság helyzetét állandóan javitsák.

Ha az is a célja a Nemzetközi Bányász Szervezetnek, hogy az egész világon emelje a bányászság helyzetét, azért nem akarja a mai államokban lévő nemzeti bányászszervezetek helyét elfoglalni és egyáltalán nem akarja ezek önállóságát megszüntetni azzal, hogy megkivánná tőlük, hogy a nemzetközi szervezetbe beleolvadjanak. Ezeknek az egyes államokban lévő nemzeti bányászszervezeteknek meg kell tartani a maguk utját, harcolniok kell az előrehaladásukért és meg kell maradniok a mai alapokon ,annál is inkább, mert sok államban még ma sem elég erős a bányászszervezet és ezek nek még ki kell vívni, el kell érni a céljukat. Viszont a Nemzetközi Bányász Szervezet remél, hogy ezen célok eléréséné hathatósan közreműködhet, hiszen sok államban a bányászság még ma sincsen egy szervezetben ,hanem széjjel van forgácsolva kisebb szervezetekben, ami a bányászság helyzetére rendkivül káros.

Sokszor felmerülnek vitás kérdések az egyes államokban az alkalmazók és alkalmazottak között, melyeknek nemzeti természete van és így nemzeti szempontok figyelembevételével kell azokat meg is oldani. Ezeknek a vitás dolgoknak elintézésénél a Nemzetközi Bányász Szövetség reméli, hogy hathatósan segédkezhet.

Vannak azonban kérdések, a melyeknek természete tulterjedt egy nemzeti állam határán és annak megoldása nemzetközi szempontok tekintetbevételét kivánja meg. Vannak tehát kérdések, melyek minden állam bányászára egyaránt fontosak, azok az alapfeltételek, melyek például arra vonatkoznak ,hogy a bányászság helyzetét az egész világon lehetőleg egységes ,jó szinvonalra kell emelni, a világ szénszükségletének kielégitése, amivel szoros kapcsolatban áll, hogy az egyes államok versenyét nor máls keretekbe kell szoritani, illetőleg gondoskodni, hogy a mai rendszer, melyben a tőke kiméletlenül és irgalmatlanul halálos versenyben áll egymással, nem törődve semmivel, csak tiszta a saját érdekével, tulzással kiegyenlitessenek.

Az Egyesült Államokban a bányászság nagyrésze tudatában van annak, hogy elelé a cél felé kell törekedni és el kell ismerni és talán szavakban ki sem lehet fejezni, hogy menynyit tett ennek az érdekében. Az amerikai bányászság kész arra, hogy a maga részéről anyagilag hozzájáruljon és egyébként is közreműködjön a világ szénipara kérdéseinek megoldásához. Ma már szakitottak az ipari Monroe-elvvel is, mely annyi ideig uralta Amerika ipari munkásságának mozgalmát. Ebből a szempontból Amerikának érdekeltsége Európában annyit jelent, mint ha az öreg Európa testébe az Uj Világ egészséges, gazdag, életerős vérét ömlesztenék, hogy uj erőre, uj tettekre sarkalja a fen Európát. John Lewis elnök, William Green titkár, aki jelenleg az American Federation of Labor elnöke lett, valamint a jelenlegi titkár Thomas Kennedy érdeklődése ezen kérdések iránt elégséges garanciát képeznek arra, hogy az amerikai bányász ezután is együttérez a világ többi bányászaival.

Most még arra van szükség, hogy Délafrika, Ausztrália, New Zeeland bányászai egyrészről, továbbá Japán, Kina és India bányászsága másrészről, belekapcsolódjon ebbe az egységbe és ezzel teljessé tegye azt a kört, melyen belül minden bányásznak a föld bármely országában is éljen, lenni kell. Az orosz bányászok addig nem léphetnek bele a világ bányászainak ezen nagy szövetségébe, a mig nem tudják biztositani, hogy a bányászok delegáltjai az orosz bányákban az állapotokat megvizsgálhassák és meggyőződjenek arról, hogy az orosz bányászoknak a helyzete legalább is annyira szabad és független, mint a többi más államokban. A bányászságnak az orosz bányászokkal nincsen semmi ellentéte egyébként, mert hiszen az orosz bányászok épen olyan munkástestvéreink, mint a többi bányászok a világ bármely államában is éljenek. A fontos az, hogy tisztázni kell azt, hogy ők képesek és szabadságukban áll-e azokat a szempontokat és szabályokat az ő államukban is megvalósitani, melyeket a Nemzetközi Bányász Szövetség felállitott, jogukban áll-e küzdeni azok megvalósitásáért és cselekvési szabadságuk van-e a világ többi bányászaival karöltve működni, anélkül, hogy ebben megakadályozzák őket diktátori vagy politikai hatalommal.

Ezek azok az irányelvek, melyek alapján a Nemzetközi Bányász Szövetség a jövőben működni akar. Arra törekszik, hogy a világbéke érdekében hathatós szerepe legyen. Arra törekszik, hogy a bányászság olyan erőteljes tényezője legyen a világgazdaságnak, mint a mennyit képessége és erkölcsi sulyánál fogva megérdemel. Az a célja, hogy a bányászságot olyan magasalatra emelje, hogy a világ szemében fontos tényező legyen. Mindenki aki a békét szereti, aki az ipari haladásban hisz, mindenki aki a magasabb civilizáció érdekében munkálkodik, kell, hogy teljes erővel támogassa ezt a mozgalmat és őszintén kiáltsa: Éljen soká a Nemzetközi Bányász Szövetség!

CLARK
DEPARTMENT STORE
NORTH-FORK,
W. VA.

A legnagyobb rőfösáru üzlet a vidéken. Gyönyörü nő ruhakelmék a legnagyobb választékban. Első és felső ruházati cikkek.

Vevőinket figyelmesen szolgáljuk ki. — A vidéken nálunk vásárolhat legolcsóbban.

A Magyar Bányászlap előfize tési ára egy évre 2 dollár.

A LEGNAGYOBB BUTORÜZLET A VIDÉKEN.
Elsőrangu butorok, szőnyegek, kályhák, hangszerek lemezek
Részletfizetésre is eladunk.
HÁZHOZ SZÁLLITJUK A MIT VESZ!
THE ANDERSON HOUSE FURNISHING CO.
NORTH-FORK, W. VA.

A Magyar Bányászlap

az amerikai magyar bányászok egyetlen lapja, melyből megtudhatja HOL MEGY JÓL A MUNKA, HOL KERESNEK BÁNYÁSZOKAT.

A Magyar Bányászlap

minden dolgában tanácccsal szolgál, minden ügyét dijmentesen elintézi. A szolgálatokért soha senkitől egy centet se fogadtunk el és nem is fogunk elfogadni.

Semmi egyebet sem kérünk ezért, minthogy ha lejárt előfizetése és dolgozik, ujitsa meg előfizetését és ha lehet

SZEREZZEN UJ HIVEKET LAPUNKNAK

Ha Ön szereti ezt az ujságot, bizonyitsa azt azzal, hogy szerezzen lapunknak egy előfizetőt. Előre is szépen megköszönjük szivességét.

A Magyar Bányászlap

előfizetési ára egy évre 2 dollár. Jugoszláviába, Romániába, Burgerlandba 3 dollár. (Magyarország területéről ezidőszerint ki van tiltva a Bányászlap.)

Cim:

Magyar Bányászlap
Himlerville, Kentucky

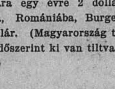

Óhazai mesék....

BÁNYÁSZOK ÁRVÁI.
Irta: SZENTIMREI MÁRTHA.

(Folytatás.)

És a legjobb anya se óvhatja meg fiát egy boldogtalan szerelemtől, — ezzel az okos Dánielné tisztában volt. De mégis meg akarta próbálni. Sokszor mondta könnyezve Kapuvárinénak.

— Elemér még nincs abban a korban, hogy házasodjon s én már lemondtam előre mindenről, ami más anyák vágya: gazdag házasság, vagy előkelő család. Én nem bánom, ha menyem szegény lesz, vagy alacsony származásu, tenyeremen fogom hordani azt, aki átveszi szerepemet s ha én meghalok, helyettem vigasztalja őt a természet mostohaságáért.

— Olyat pedig nem találsz... felelte Kapuváriné. Még gazdagot is, előkelőt is inkább. De arra az önfeláldozásra, amire egy anya, a legderekabb feleség se képes.

— Tudom... tudom... éppen ez az én halálos szomorúságom.

— Kár már most e miatt szomorkodnod, hiszen Elemér még nincsen abban a korban, hogy házasodjon.

— Nincs. Egy hónap mulva lesz tizenkilenc éves. De a szivek nemcsak a házasság napján ébrednek fel. Félek, hogy talán már választott is és szeretője van.

Sóhajtott. Kapuváriné pedig ezuttal nem felelt legjobb barátnőjének. Elértette célzását, de nem akarta érteni. Nagyon jól látta ő, hogy Elemér, ez a torzszülött nagyon meregeti a szemét Zsuzsára. De hogy belőlük egy pár legyen? Kétségtelenség arra még gondolni is. Dánielné nagy kegyesen megbocsátaná Zsuzsának alacsony származását, ami résztől elég áldozat. De Zsuzsa sokkal nagyobb áldozatot hozna, ha Elemérrel köthé össze életét, akitől irtózik.

— Persze, Dánielné azt szeretné, hogy én beszéljem rá, — inkább ő a beteg. Olyan nines! Amig én élek, senkinek se adom. Nem nélkülözhetem... és mennyire nincs belátásuk azoknak, akik el akarják őt tőlem venni, mikor hűségén kivül nekem már semmit se adhat az élet. Zsuzsa pedig rám... előtte az egész gyönyörű élet. Majd ha én meghalok, válassza érett ésszel, akihez a szive huzza...

Ha tudta volna, hogy kihez huzza a szive...

Kapuváriné igen élesszü asszony volt, de menthető önzésében megfeledkezett arról, hogy a szerelem váratlan vendég, hatalmas urnikoltó, — aki egyik alattvalójához előbb, a másikhoz utóbb köszönt be, de a kinek, ha egyszer megérkezett, senki se mondhatja mint egy koldusnak: "Jöljön máskor."

Zsuzsa se mondhatta. Hozzá korán érkezett meg a szerelem, a hatalmas király a tényével, pompájával, virágival elárasztotta lelke minden zugát. Csak egy ártatlan fiatal leány tudja, milyen szép a szerelem, mert ő mosoktalannak látja. Nem sejti, hogy néha olyan, mint a sárban fetrengő részegek....

Zsuzsa édes, becsületes kis leány volt, aki szótfogadott a nagymamának és mindenkinek, akinek engedelmességgel tartozott. De most már a szerelem is parancsolt, olyanokat, amiket csak félve mert megtenni. Teszem azt, hogy egy pillanatra leszökött a tópartra, mikor Ádám este ott várakozott. Csak annyi időre, mig a vállára borult. Csak annyira, mig a fülébe sugja, hogy egész nap rá gondolt. Mig megkérte, hogy legyen türelemmel, mig nem mert a nagymamának szólni.

Az aztán az Ádám hibája volt, hogy enyvnyivel nem érte be. A sok mindenben, amije hiányzott, a türelem is benne volt. Amint az első csókok mámorából magához tért, megint elégedetlenkedni kezdett. Szeretett volna nyiltan Zsuzsához járni, hogy mindenki lássa, joga van a leánykához, aztán még nézni se merjen rá senki!

Néhány hónapig beérte a leányka biztatásával. De mikor észbe kapott, hogy az szemérmetességből tán soha se meri szelemlüket az uraknak bevallani, döntő lépésre szánta rá magát.

Egy vasárnap délután megkörnyékezte nevelő-anyját.

— Vóna egy kérésem, ha meghallgatná.

— Mondjad fiam... bólintott Perecesné, még a délutáni istentisztelettől hozott áztatos hangulatban.

— Maga tud az urak nyelvin és bejáratos a kastélyba. Beszéljen a beteg nagyságos asszonnyal és kérje meg nekem Zsuzsát.

Perecesné egy pillanatra megnémult. Aztán összecsapta kezeit.

— Megbomlottál? Hogy én... a mérnök Zsuzsát... akit egy doktorho' nem adtak.... neked....

— Nagy különbség! — feszitette ki mellét önérzetesen Ádám. Én... vagy a doktor.

— Hogyne vóna... hagyta rá nevelő-anyja. A doktor pászolt vóna az urakhoz. Zsuzsát jó módba tette vóna. Te meg szegény bányászlegény vagy, máról hónapra élsz. És Zsuzsa, ha parasztvér is, de urak közt nőtt, még most is tanul, tán hideg vizbe se mártja az ujját, mit gondolaz, hogy ő szóba álna véled? Iszen kiidobnak, ha ilyennel álltok be a kastélyba...

— A különbség az, — folytatta Ádám emelt hangon, — hogy Zsuzsa a doktort nem szerette... hanem engem szeret!

— Tán megálmodtad az éccaka?

— Soha se csufoltodgyik. Igen ébren vótam, mikor nekem igérkezett.

Perecesné rábámult.

— Csudálatos.

— Min csudálkozik? Ép vagyok, fiatal vagyok, dógos, becsületes, — mi hibámért nem érdemlem?

— Nem akartalak megbántani fiam. Én neveltelek, hát én tudom legjobban, milyen rendes legény vagy. Csak azon csudálkozok, hogy Zsuzsa ott hagyná érted a jó módját. Mer hej, nagy dolog az a "nincsen"....

— Dógozok, oszt majd lesz.

— Még sor alatt se vótál. Mi lesz, ha bemaradsz?

— Lehet, hogy be se vesznek. De ha igen... Zsuzsa majd vár rám. Nem is akarunk mink még most megeskűdni, csak kérje meg, hogy szabadjon tisztességes szándékkal hozzá járni. Ne tiltsák tőlem... mer ugy reszket szegény mindig, mint a nyárfa levél, mikor leszökik hozzám. Fél, hogy meglátja valaki.

— Oszt mégis megteszi...

— Meg hát... mert szeret. Azért menjen édes anyám a kastélyba és beszéljen az urakkal. Iszen a Zsuzsa anyja komaasszonya vót.

— A vót, szegény... de nagyon nagyot kivánsz tőlem, fiam!

Ádám indulatosan dobbantott lábával.

— No ha olyan nehezire esik, megyek én magam!

De már erre a szóra szedelőzködött Perecesné. Ettől a nagyvérű legénytől kitelik, hogy megteszi, amit mond, abbul aztán nagy baj is lehetne. Igy megeshetik, hogy szépen adják ki az utját... Mert hogy az urak Zsuzsát nem adják neki, avval teljesen tisztában volt Perecesné. Olyat csak a szerelemtől elvakult két tapasztalatlan fiatal hihetett.

Elindultak. Most Ádám is vele tartott. Gondolta, néhányszor körüljárja a halastavat, onnét látja, mikor jön ki nevelő-anyja a kastélyból s azon melegiben megtudja tőle, mit végzett.

Perecesné fekete ruhájában, fekete selyem kendővel fején igen tisztesen nézett ki s Ádám délceg volt ünneplő ruhájában. Perecesnének mindig jól esett, ha igy együtt mehettek. Ha nem is az övé, ő nevelte!

A tónál elváltak s Perecesné belépett a Kapuvári kastély vasrácsesai körülvett kertjébe. A folyosóról épen a szobaleány lépett ki, a bányászné köszöntötte.

— Hogy van mán a nagyságos asszony? A fehérbóbitás, csinos leány vállat vont.

— Ő csak mindig egyformán.

— Lehetne véle beszélni?

— Megkérdem.

Pár perc mulva visszajött.

— Lehet.

Nyitotta előtte az ajtót.

Perecesné olyan elfogódottan lépett be a szép szobába, mint valami templomba. Kezet csókolt a betegnek, sőt Dérnénék is, aki pedig fiatalabb volt nála. Zsuzsa nem volt a szobában.

— Hozzon magának széket, ide mellém, szólt nyájasan Kapuvárné.

Perecesné fogott egy széket, leült a szélére, kezeit az ölébe rakta s zavartan kóhécselt egyet-kettőt. Nem tudta, mint fogjon hozzá a mondanivalójához.

— Mi jót hozott? — kérdezte Kapuvárné.

— Nem tudom én, kezit csókolom, jót hoztam-e, vagy meg tetszik érte szidni.

— Ugyan... kiváncsivá tesz.

— Kezit csókolom, négyszemközt szeretném elmondani.

Dérné sértődötten emelte fel fejét.

— Jó asszony, én igazán nem fogom kifecsegni a titkait, amikre kivánosi se vagyok.

Ezek az éles szavak még jobban összezavarták Perecesnét. Félénken nézett Kapuvárinéra.

— Egész bátran beszélhet a leányom előtt...

Nem volt semmi kedve előtte beszélni, de hát mit tehetett?

— Zsuzsa hol van? — érdeklődött bátortalanul.

— A szobájában. Ilyenkor rakosgat a szekrényelben, mikor a leányom eljön s öt nélküloztehetem.

— Mert kezit csókolom én a Zsuzsa anyjának koma-asszonya vótam s jó érzéssel vagyok irányában.

— Igen... tudom.

— De nemcsak én, hanem az uram is, meg a nevelt fiam is, Rábolt Ádám, akit a Zsuzsa szülei fogtak fel, mig el nem puszttultak, tőlük került hozzánk.

— Az a Rábolt gyanus fickó, — vetette közbe Dérné. Mondják, hogy ott van minden szocialista gyülésen.

Perecesné ujra körültekintett vagy hármat.

— Ádám nyóc esztendős vót még csak, mikor örökbe tetszett fogadni Zsuzsát, — fordult Dérné felé — s hogy nem láthatta többet, sokáig se nem evett, se nem ivott. Boldog vót, ha csak messziről is utána lehetett.

— Merész kölyök vót. Nagyon kikapott Zsuzsa, mikor egyszer szóba állt vele a temetőben.

— Hát kezit csókolom, most meg mint legénynek még több mersze van... és mivelhogy soha se tudta elfeleljteni, hogy Zsuzsa valamikor mellette aludt az ágyban, azért küldött, kérjem meg a nagyságos asszonyt: tessék megengedni, hogy tisztességes szándékkal járhasson Zsuzsához addig is, mig egymáséi lehetnek...

Perecesné nem mert fölnézni, ugy várta a választ. Kapuvárné és Dérné elszörnyedve néztek egymásra.

— No a szocialista — gunyolódott a mérnökné. — Olyan lány kék nekl, akit urak házasíttanak ki... mi?

— Kezit csókolom, nem bánja a, ha a rajtavalóban kapja is meg.

— Szép... nyujtotta Kapuvárné a szót. De hát nem gondolja maga is lelkem, hogy nem illenek össze?

— Kezit csókolom, Ádám azt hajtja, hogy összeillenek, mivel mindketten **bányászárvák.**

— Ha azok is: Zsuzsa köztünk nevelkedett, majdnem uri leány. Nem is tudom, honnan veszi az a legény a bátorságot, hogy rá meri emelni szemeit?

(Folytatása következik.)

Ha a bányásznak baja van, a bányásziaphoz, vagy a bányásbankhoz fordul. Miért nem fordul ezekre a helyekre olyankor is, mikor nincs baja, csak az előfizetési kellene beküldenie, vagy a bankbetétjét elhelyezni!

Harmadik évfolyam!

KIS MAGYARORSZÁG
(himlervilliei helyi lírcsés)
legrajtabb angolnyelvű lap.
Szerkesztő: KOLOS LEO.
Megjelenik havonként kétszer.
Mindenkit érdekel Himlerville, a magyar bányavidéki helyi eseményeit, a himlervilliei magyarok élete és az a sok szép és hasznos elvszmány, ami a Kis Magyarországot ely tartalmassá teszi.

Előfizetési ára egy évre $1.00
Magyarországba $1.50

KIS MAGYARORSZÁG
Himlerville, Kentucky.

A LEGJOBB
A LEGOLCSÓBB
A LEGTARTALMASABB
ÓHAZAI HETILAP
a
KÜLFÖLDI MAGYARSÁG
előfizetési ára
EGY ÉVRE 2 DOLLÁR.
INGYEN MUTATVÁNYSZÁMOT
küld
KOLOS LEO,
HIMLERVILLE, KY.
Vezérképviselő Amerikában.

A KÜLFÖLDI MAGYARSÁG pártolóin felül áll. Mindent közöl, ami a külföldön élő magyarságot érdekli, ugy az Óhazáról, mint a megszállt területekről és a föld minden országából, ahol csak magyarok élnek.

SZERELMI DRÁMA DEBRECEN KÖRNYÉKÉN.

Sulyosan sérült fiatal asszonyt szállitottak be a debreceni sebészeti klinikára. Az asszony Papp-Végh Imréné sárándi lakos, aki revolverlövés következtében sérült meg, a gyló a fején találta, félszemét kilőtte és a koponyát is sulyosan megsértette. Az asszony csak annyit tudott elmondhagon elmondani, hogy férje lőtt rá. Állapota sulyos, de az orvosok biznak benne, hogy megmenthetik az életnek. A debreceni vizsgálóbiróhoz a sárándi csendőrség részéről érkezett jelentésből kiderült, hogy az asszonyt férje szándékosan meg akarta ölni azután megijedve, tettének következményeitől, önmaga ellen fordította a fegyvert. Papp-Végh Imre azonnal kiszeveedett.

Papp-Végh Imre 23 esztendős, jómódu gazdafiu volt. Feleségével, aki egy sárándi gazdálkodónak, Balogh Lajosnak volt a lánya, egy éve lépett házasságra. Házasságukat az azvarta meg, hogy nemrégiben jogeőre emelkedett a debreceni törvényszéknek itélete, amélylyel azért sujtotta Papp-Végh Imrét, mert az 1922-ben Kelemen Imre sárándi legényt borozás közben megverte. A hathónapi fogházbüntetést éppen házasságuk első hónapjaiban kellett Papp-Végh Imrének megkezdenie. Ez időre a fiatal asszony visszatért az apjához. Papp-Végh Imre most szabadult ki a fogságból, azonban mikor hazament, az a meglepetés várta, hogy apósa nem akarta hozzá visszaengedni fiatal feleségét.

— Visszamehet, — mondta az öreg Balogh Lajos — de én nem adok vele egy szál ruhát se! Megtagadom a lányomat!

Az asszony, bár szintén sírva rette férjét, nem akart ellenkezésbe kerülni apjával s nem tért vissza az urához.

Papp-Végh Imre emiatt az utóbbi időben buskomorságba esett, nyolcszor-kilencszer is kérte apóstát, engedje vissza hozzá az asszonyt. Balogh Lajos azonban hajthatatlan maradt.

Papp-Végh Imre felesége test szerint szépen gyógyult, ugyes és ifju Balogh Lajos társasságban kiment édesapjának a Sárándi mellett fekvő Budházi szőlőskertben levő szőlőjébe dolgozni. Reggel 9 órátjban tüzet raktak és szalonnát akartak sütni. Időközben odakerült a csősz és Végvári József mlikepércsi törvénybiró is. Javában folyt már a szalonnasütés, midőn váratlanul megjelent Papp-Végh Imre és kérlelni kezdte feleségét, hogy térjen vissza hozzá. Érdekes, hogy az asszony, aki máskor biztatta a férjét, most megtagadta a visszatérést. Papp-Végh Imre erre megragadta felesége csukfóját; attól a helytől, ahol a szalonnát sütötték, mintegy 30 lépésnyire elvonszolta az asszonyt. Az asszony segitségért kezdett kiálni, mire a tüz körül lévők oda akartak sietni, azonban Papp-Végh Imre rájuk kiáltott:

— Mindenkivel végezek, aki közel jön hozzám!

A következő pillanatban Papp-Végh Imre a feleségére lőtt, aki borzalmas sebesülésével eszméletlenül rogyott összve; fejéből patakokban ömlött a vér.

A jelenlevők, akiknek a szemeláttára történt az egész, még mindig nem merték megmozdulni. A következő pillanatban maga ellen fordította a revolvert és a szájába lőtt. A golyó teljesen szétroncsolta a koponyáját, amely négyfelé hasadt és a szerencsétlen ember holtan bukott rá felesége testére.

Az igen sulyosan megsebesült asszonyt rögtön beszállitották a debreceni klinikára, a halott férjet pedig hazavitték szülelhez Mikepércsre.

(Uj Nemzedék)

AGYONSUJTOTTA A VILLÁM

Rudics János sopronmegyei nagybérlő két bérese ökrösszekérrel és néhány ökörrel Ivánból Pusztacsalád felé tartott a zivataros időben. Pusztacsaládnál a sürü villámcsapások egyike a szekéren ülő Tóth István 17 éves bérest és az egyik befogott ökröt agyonsujtotta. A szekér után mintegy husz lépésnyire az ökröket hajtó Varga István bérest is földresujtotta a villámcsapás és mintegy tiz-tizenöt lépésnyire eldobta. A villám az egyik közeli házba is belecsapott. A ház teljesen leégett.

(Nemzeti Ujság)

AKI FOGADÁSBÓL MEGEVETT EGY BÁRÁNYT.

A halasi tanyákon poharazgatással ütötte agyon az időt néhány gazda. Közöttük volt a jó étvágyu Fazekas Mátyás is. Fazekas gazdának étvágya tátmadt s melesleg megjegyezte, hogy egy egész sült bárányt is meg tudna enni. Sokalta a dicsekvést egy jelenvolt iparos, a szóból fogadás lett, öt millió egy ellen, hogy Fazekas megcsalik egy ültőhelyében egy egész sült bárányt. A vendégek meg is várták, amig megsült a bárány, akkor Fazekas szerénynek nekiült s minden nagyobb testi és lelki emöció nélkül megette az utolsó farka-porcig. Még a nadrágszijján se kellett egy likat se kijjebb eresztení. A nagy győzelem után Fazekas békésen a zsebébe rázogatta az ötmilliót, aztán csöndesen megjegyezte: Most pedig megyek haza — vacsorálni.

(Hirlap, Szabadka)

VIZBEFULT GYERMEK.

Küküllőkeményfalva udvarhelymegyei községben egy két és fél éves leánykа Biró Róza, amig anyja Györgypál Lajos ottani lakosnál dolgozott, egy árizetlen pillanatban kiment a kapun s az ex előtt folyó Küküllőbe beleesve a hullámsirban lelte halálát. A megindult nyomozás fogja megállapitani, hogy az ártatlan apróság tragikus halála miatt kit terhel a felelősség.

(Brassói Lapok)

UJABB TÜZVÉSZ IVÁN KÖZSÉGBEN.

A sopronmegyei Iván községet rövid időn belül másodszor érti tüzvészzelelem. A napokban ért véget a vármegyében az együjtési akció, amelyet a multkori tüzvész károsultjai javára inditottak és már ujabb hatalmas arányu tüz keletkezett a községben. A lángok rövidesen tiz házat és tizennyolc csürt hamvasztottak el. A kár meghaladja az egymilliárd koronát.

(Nemzeti Ujság)

LELŐTTE A FELESÉGÉT, AZUTÁN ÖNGYILKOS LETT.

Halálos végü családi dráma játszódott le Nagyajtán. Negri András középajtai jobbmódu gazda összeszólalkozott feleségével. Az asszony nagyon szivére vette férje durvaságát, a házból elkeseredve távozott. A férj nem sokkal később keresésére indult. Nyomát követve, a szomszéd Nagyajta községben utólérte az asszonyt, a kinek ujtát állotta. Hatlövetü forgópisztolyából közvetlen közelről háromszor feleségére lőtt, akinek álkapcsát és két karját sulyosan megsebesitette. A dühöngő férj a véres est után sógorához menekült Középajtára, ahol halántékon lőtte magát. Azonnal meghalt. Feleége sulyos sebeivel otthon feküszik. Életbenmaradásához nincs sok remény. A bölöni csendőrség nyomozása szerint Negri András elmezavarában követte ei a büncselekményt.

(Brassói Lapok)

HARC EGY ÖRÜLTTEL.

Molnár Sándor 39 éves fülekpüspökfi földmives elméjében megzavarodott s dühöngeni kezdett. A szerencsétlent hamarosan megkötötték, de néhány nap mulva kijátszva őreit öberségét, elszabadult s bezárkózott házába. ahol mindent összezuzott. Azután a padlásra mászott fel s onnan hajigálta tégladarabokkal a közeledőket. Órákon át nem lehetett megközelíteni, mig végre vizifecskendővel addig locsolták, mig megadta magát. A község lakosai között nagy az izgalom, hogy a hatóság még mindezidéig sem szállitotta el a szerencsétlen embert, aki iránt igen nagy a részvét.

(Magyar Hirlap, Pozsony)

A Magyar Bányászlapot bányászok irják, bányászokról, bányászoknak.

OLVASTA MÁR A HARMONIKÁT ?

Ha nem, kérjen azonnal mutatványszámot. A

HARMONIKA

ma a legjobb és legtartalmasabb vicc lap, mely évi KÉT DOLLÁR fejében felviditja a busulásnak indult magyarokat. A

HARMONIKA

alcsó, de tartalmas és izléses. Ez a cime:

7002 W. JEFFERSON AVE
DETROIT, MICHIGAN.

MI UJSÁG HIMLERVILLEN?

Az elmult héten 6 napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányájában.

Vasárnap délelőtt Istentisztelet keretében folyt le Dienes Barna, az uj himlervillei ref. lelkész beiktatása, melyen szép számmal jelentek meg a himlervillei magyarok és az egyletek képviselői.

A ref. egyház jövő vasárnap, 28-án délelőtt 10:30-kor tartja alakuló és tisztviselő választó gyülését az iskolában.

Vasárnap délelőtt az ifjusági baseball csapat játszott a Chattaroyi ifjusági csapattal és 11:1 arányban győztek a himlervillei fiuk.

Vasárnap délután Freeburn, Ky. baseball csapata játszott Himlervillen. A csapatban a vidék minden jobb csapatából (Williamson, Logan, Red Jacket, stb.) voltak vendégszereplők, mégis a himlervillei csapat 4:1 arányban megverte őket. A játék a következő felállitásban folyt le:

Freeburn	AB	R	H
Small, cf	3	0	0
Wolf, cf	1	0	0
Damron, c	1	0	0
Crum, c	3	0	2
Lovell, 3b	3	0	0
Ratliff, ss	4	0	2
Winters, 1f	4	0	0
Wakeland, 2b	3	0	0
Edwards, 1b	3	0	0
White, rf	3	0	0
Sloan, p	3	1	1
	31	1	5

Himlerville	AB	R	H
Sams, ss	3	0	0
Collier, 1f	4	0	1
Farkas, 3b	4	0	0
Majercsák, 1b	3	1	1
Hutchins, c	4	0	0
Anderson, p	4	2	3
Emődy 2b	4	0	0
Younger, cf	3	1	1
Ball, rf	2	0	2
	31	4	8

Freeburn 0 0 1 0 0 0 0 0 0—1
Himlerville 0 1 0 0 1 0 0 2 x—4

Vasárnap, junius 28-án a Verhovay Segélyegylet 12-ik kerülete tartja Himlervillen gyülését.

Délután a Roanok, Va. Norfolk & Western vasut csapata játszik Himlervillen. Ez a csapat Virginia állam legerősebb csapatainak egyike és a himlervillei csapattól arra a hirre kértek gamet, hogy a magyar bányaváros csapata megverte a Norfolk & Western csapatok egyik legjobbját a Portsmouth, Ohio-i csapatot. A mérkőzés elé nagy várakozással néznek a himlervillei magyarok és a vidékről is számosan készülnek Himlervillere erre a mérkőzésre.

Julius 4-én a Református Egyház, a Baseball Csapat és Mükedvelő Egyesület, mint tavaly az idén is nagyszabásu együttes pikniket tartanak. A piknik előkészitői mindent elkövetnek, hogy mindenki nagyon jól mulasson ezen a pikniken. Lesz ott mindenféle mulatságos játék, azonkivül ujra Himlervillen lesz a Norfolk & Western vasut Portsmouth, Ohio-i csapata és ujra játszanak a himlervillei csapattal. Este pedig nagyszabsu szinelőadás lesz, melyen nagyszerü darabok, magánszámok kerülnek müsorra.

Szerdán este egy nagyszerü Paramouth kép kerül bemutatásra a moziban.

Szombaton este Clean Heart (Tiszta sziv) cimü gyönyörü Vitagraph kép kerül bemutatásra.

A mindennapos magyar iskolában julius 6-án, hétfőn kezdődik meg a tanitás. Kéretnek a magyar szülők, hogy irassák be gyermekeiket Dienes tiszteletes urnál.

—o—

ÁRVAHÁZI HÉT.

Azok az igények, amelyeket az amerikai magyarság támaszt egyetlen jótékony intézetünk, Árvaházunk iránt: feltétlenül jogot ad arra, hogy az Árvaház vezetősége is kérhesse az egész amerikai magyarságnak a támogatását és szives segitségét.

Addig, amig ez az intézet csak néhány gyermeket fogadott be, amig munkálkodása kis térre szoritkozott: nem igen volt jogunk arra, hogy minden jószivü magyar embernek a támogatására és segitségére számot tartsunk. Ám ez az intézet négy esztendős munkálkodás alatt tul lépte a szervezéskor megállapitott szük kereteket s ma többen vagyunk itt ebben az intézetben száznál. Árva, gondozás alatt álló gyermekeinknek a száma 89. Ha nálunk levő folyamodásokat nézzük, ugy látjuk, hogy ez a szám már a sok irójakor is meglehetne száz, ha volna elegendő helyünk a fölvételre.

Ez a szám beszélő szám! Ennek a számnak a beszédét meg kellene érteni az amerikai magyarság minden rétegének! Ez a szám nem a megállapodást jelenti, hanem azt, hogy az árvaház iránt tanusitott igények napról-napra növekednek. És itt egészen nyiltan meg kell állapitanunk, hogyha az amerikai magyarság egy nagy része nem áll e mellett az intézet mellett teljes szivével és odaadással, mi a növekedő igényeknek a kielégitésére nem vállalkozhatunk. Minél több igényt kell kielégitenünk: annál több pénzre van szükségünk!

Az elmult esztendőkben épitkezésekre és berendezésekre nagyon sok pénzt költöttünk s most csak ugy haladhatunk tovább, ha testvéreink ezen az árvaházi héten megtesznek mindent ezért az intézetért! Nem várunk nagy adományokat, de egy pár dollárja minden egyes testvéremnek van egy ilyen nemes célu intézetnek a fentartására és fejlesztésére.

Különösen az Egyletek, Szövetségek tagjait kérjük arra, hogy ne hagyják ezt a munkát egyedül egyik Egyesületünkre. Akkor, amikor mi nem teszünk különbséget a gyermekek között, szivesen vesszük, ha szülei bármelyik egyletnek voltak a tagjai, méltán várhatjuk, hogy a Szövetség, mint a Rákóczi Egylet és a Verhovay Egylet megtegye mindazt, amit megtehet ezért az intézetért! Gyermekeink közt vannak olyan gyermekek is, akiknek a szülei a Munkás Betegsegélyző Egyletnek a tagjai voltak. Igy nem lehet különbséget tenni ebben a tekintetben sem. Itt együttes munkára van szükség!

Együttesen minden nagy feladatot meg tudunk oldani!

Ezek között első az, hogy az árvaházat minden adósságtól mentessé tegyük!

Építkezéseinkből és a berendezkedésből még fennáll tizezer dollárnyi adósságunk, a farmra még tartozunk 12 ezer és ötszáz dollárral. Huszonötezer dollárnak kellene befolyni az árvaházi héten, hogy régi terheinket letörlesztvén, ujra eleget tehessünk az állami követelményeknek! Ez a követelmény az, hogy egy uj nagy termet kell épitenünk, ahol gyermekeink kézi munkát végezhessenek és szórakozhassanak! Ez föltétlenül ujabb 15 ezer dollárnyi terhet jelent.

Ezért van szükség arra, hogy az árvaházi héten — Julius elsejétől nyolcadikáig — minden magyar testvérem, ahová ezek a sorok eljutnak, gondoljanak a mi gyermekeinkre! Vajha mindnyájan együtt lennénk egy akarattal!

A legkisebb adományt is hálás szivvel fogadjuk és köszönettel nyugtázzuk!

Az adományozók az adakozók névsorával együtt Rev. Alexander Kalassay, P. O. Box 112, Ligonier, Pa. küldendők. Minden adakozónak, aki öt dollárt ad, vagy minden gyüjtőnek, a ki tiz dollárt gyüjt: diszokmányt küldünk jószivüségének elismerése gyanánt!

Legyen ez az árvaházi hét: amerikai magyarságunk jószivének az erőpróbája!

Bizó szivvel és reménykedő lélekkel vagyok

Kalassay Sándor, árvaatya.

MULATSÁGOK A MAGYAR BÁNYAPLÉZEKEN.

(Minden egylet bāli hirdetését ingyen közöljük e rovatban, mely egylet a Magyar Bányászlap nyomdájában készitteti a mulatsághoz szükséges nyomtatványokat.)

A Munkás Betegsegélyző Szövetség 117. osztálya Lynch, Ky. szombaton, 1925 junius 27-én a Y. M. C. Hallban, saját pénztára javára rendez, melyre a helybeli és

NAGY BÁLT

vidéki magyarságot tisztelettel meghivja és elvárja a rendezőség. Hüsitő italokról és ételekről gondoskodva van. A zenét egy elsőrangu magyar zenekar szolgáltatja. Belépti dij: férfiaknak $1, nők nem fizetnek. Kezdete este 7-kor, vége soha.

A Linchi, Ky. Magyar Református Egyház 1925 julius 3-án, pénteken a Y. M. C. A. Hallban saját pénztára javára

TÁNCMULATSÁGOT

rendez, melyre a helybeli és vidéki magyarságot tisztelettel meghivja és elvárja a rendezőség. Hüsitő italokról és ételekről gondoskodva van. Több értékes tárgy lesz kisorsolva. A zenét a linchi rézbanda szolgáltatja Kukta János karmester vezetésével. Belépti dij férfiaknak $1.00, nők nem fizetnek. Kezdete este 7 órakor. Itt mindenki jól kimulathatja magát, mert másnap nem kell dolgozni menni.

A Yukoni, W. Va. Ifjuság 1925 julius hó 4-én, szombaton a Kompánia Pool Roomban

NAGY BÁLT

tart, olyat, amilyen még a vidéken nem volt, mert a zenét West Virginia legjobb magyar rézbandistái szolgáltatják Arnóczky Ferenc vezetésével. Ezt a bandát mindenfelé ismerik mert csakis ez a banda huzza az igazi talpalá valót. Olyant, hogy még a sánták is eljárják rá a magyar szőlőt. — Az egész vidék magyarságát tisztelettel meghivja és elvárja a rendezőség. Hüsitő italokról és ételekről gondoskodva van. Belépti dij férfiaknak $1.00, nőknek 25 cent. Kezdete délben 12 órakor.

A West Masontowni (Pa.) Uj Magyar Hallban 1925 julius 4-én, szombaton

NAGY BÁLT

rendez a terem tulajdonosa Nagy Ferenc, melyre ugy a helybeli, mint a vidéki magyarságot tisztelettel meghivja. A zenét Kardos elsőrendü zenekara szolgáltatja. Hüsitő italokról és ételekről gondoskodva van. Kezdete délután 1 órakor, vége éjjel 12-kor. Belépti dij: férfiaknak $1.00, nőknek 25 cent.

A Verhovay Segélyegylet 32. oszt. Gary, W. Va. szombaton 1925 julius 4-én, az Elbert, W. Va. No. 7 Hallban, saját pénztára javára

NAGY BÁLT

rendez, melyre a helybeli és vidéki magyarságot tisztelettel meghivja és elvárja a rendezőség. Hüsitő italokról és ételekről gondoskodva van. A zenét a Gary-i 11-es magyar rézbanda szolgáltatja. Belépti dij: férfiaknak $1.00, nőknek 25 cent. Kezdete délután 3 órakor, vége 12 órakor.

A Munkás Betegsegélyző Szövetség 87. o. Monaville W. Va. szombaton, 1925 julius 4-én a Y. M. C. Hallban, saját pénztára javára

FÉNYES BÁLT

rendez, melyre a helybeli és vidéki magyarságot tisztelettel meghivja és elvárja a rendezőség. Hüsitő italokról és ételekről gondoskodva van. A zenét Vinka Sándor közkedvelt zenekara szolgáltatja. Belépti dij: férfiaknak $1.00, nőknek 25c. Kezdete d. u. 2-kor, vége 12-kor.

KIS HIRDETÉSEK

ÁRSZABÁSA.

Kerestetés, Levelezés, Munkát keres, Ellátást nyer vagy keres, 20 szóig egyszeri közlés 50 cent, háromszori közlés $1.25; husz szón felül minden további szó közlésenként 3c.

Házassági hirdetés, Ügynökök kerestetése, Eladó vagy Bérbeadó farmok, Ingatlan, Ház vagy Üzlet vétele és eladása, Üzleti alkalmak, Társat keres: 20 szóig egyszer 1 dollár, háromszor $2.25; 20 szón felül minden szó közlésenként 4 cent.

Nagyobb betükkel szedett hirdetésért a fenti árak kétszerese számitandó.

Kis hirdetések összege előre fizetendő.

Kis hirdetéseket felvesz a "Magyar Bányászlap" kiadóhivatala, Himlerville, Ky.

ELADÓ.

McKEESPORTON eladó egy 8 szobás ház, garageval és mindennel felszerelve. Sarkon van és mészáros és füszerüzletnek nagyon alkalmas. Itt a munka mindig jól megy. Bővebb megtudható: Beny Hadar, 142 Second St., McKeesport, Pa.

jun25jul2

MAGYAR BÁNYÁSZOK.

Ha házat vagy farmát akar venni, forduljon bizalommal hozzám. Hosszu éveken keresztül becsülettel szolgálom ki a magyarságot és igérem, hogy nem fog csalódni vételében. Farmák vannak nagy választékban, nagy ipari városok közelében, kibányászatlan 2—3 sor szénnel. Erdő és olaj, gáz, jó forrásvizek és iskola, templom közelében. Jó market, ahol mindent értékesiteni tud, valamint van a város beterületén és a város mellett első osztályu házhelyek, ahol 70—80% épitkezési (könnyü törlesztési) kölcsönt biztositok minden vevőmnek. Bővebb felvilágositásért irjon az alábbi cimre:

STEVE BARKAY

Box 241 Ellwood City, Pa.

333 acres nagyszerü alkalmi vétel. Épületes birtok két házzal, 2 pajta, földje nehéz talaju, mindent megterem. Rengeteg szántó, jó legelő s hatalmas erdő kemény és puhafákkal. Vasut. hasitja. Az épületek fényképét megtalálja a nagy képes árjegyzékemben. Ezen birtokon még 3 év előtt is egy $3000-os mortgage volt s ma megkaphatja az egészet $2950-ért. Kéne vagy $1500 lefizetés, de ha nincs [illegible]. Vegye meg két rokon család. Mihályi Zoltán közjegyző, Glenfield, N. Y.

jun25

Hugycső HURUT ellen. SANTAL MIDY

FÉRFIAK övjáték meg megóvhat a nemi betegségektől. SANYKIT KIZÁRÓLAG férfiak használatára Legbiztosabb oltalmat nyujtja. Nagy tubus 35c. Kit (4 darab) $1.00 Kapható minden drugstórban vagy San-Y-Kit Dept. B 92 BECKMAN ST., NEW YORK, CITY. Irjon körlevelünkért.

NGL NORTH GERMAN LLOYD
KÖRUTAZÁSI JEGYEK LESZÁLLITOTT ÁRON MAGYARORSZÁGBA BRÉMÁN ÁT
Harmadosztályu kabinok.
Itt lakó idegenek, akik 1 éven belül visszatérhetnek, akadály nélkül szállhatnak partra.
32 BROADWAY, NEW YORK, vagy bármely helyi ügynöknél.

THE PEOPLES BANK APPALACHIA, VA.
Helyezze el nálunk betétjét
4% kamatot fizetünk.
Az óhazába gyorsan és pontosan utalunk át pénzt.
Figyelmesen szolgáljuk ki ügyfeleinket.

Himlervillei magyar testvérek!
A legjobb takarmányokat tartom raktáron és házhoz is szállitom.
Mindenféle élelmiszereket, friss hus, felvágottak, bányászkellékek, ünneplő és munkásoipők legjutányosabb árban kaphatók nálam.
Pontosan és tisztességesen szolgálom ki vevőimet.
GURDON KÁROLY
legrégibb vegyeskereskedő
Himlerville, Kentucky.

BETÉTEK után 4 százalékot fizetünk.
A mi bankunk a legszilárdabb e vidéken.
Ne küldje pénzét idegenbe, hanem jöjjön hozzánk, mi pontos s lelkiismeretes kiszolgálásról biztositjuk.
THE UNION SAVINGS BANK CO.
W. E. JONES, pénztárnok.
Yorkville, Ohio.

MAGYAR BARÁTAIM!
Ne menjenek idegen helyre, amikor itt is van egy erős, megbizható bankjuk.
ELFOGADUNK BETÉTEKET.
Küldünk pénzt a világ minden részébe.
Pontos, megbizható, lelkiismeretes kiszolgálásról biztositjuk.
FIRST NATIONAL BANK
D. INO M. COOK, pénztárnok.
Kimball, W. Va.

BANK OF LYNCH
LYNCH, KY.
Bankunk a LEGSZILÁRDABB e vidéken.
Betétek után fizetünk 3 és 4 SZÁZALÉKOT.
Pénzét FELMONDÁS NÉLKÜL bármikor kikaphatja.
NE KÜLDJE PÉNZÉT idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, ahol teljes biztonságban van.
Pénzküldés Hajójegyek

E lap előfizetési ára 2.00 dollár.

VELVET ICE CREAM
(FAGYLALT)
mindig egészséges és izletes.
Egyen belőle minden nap.
A legegészségesebb táplálék.
Késziti:
The Chillicothe Bottling Co.
CHILLICOTHE OHIO
Kérjen 'Velvet Ice Creamet' mindenütt.
— A bányavidéken ajánlják. —

ZENEKEDVELŐK FIGYELMÉBE!

[illegible] Muzsikus ember számára a kotta a legszebb ajándék és tekintettel a nagy vásárra, ajánlatos, hogy már most megrendelje azokat a hangjegyeket, melyeket erre a célra akar beszerezni, mert az alább [illegible] készletünk rohamosan fogy.

Balázs Árpád zenekönyve a népszerü dalszerző 33 legszebb nótáját tartalmazza, melyek közül felemlitjük: Gyere velem az akácos... — Ha meghalok. — Ha te engem barna kis lány. — Huszár csárdás. — Megigértem, megfogadtam. — Gyere velem akáclombos falumba. — Piros rózsa. — Rácsos kapu, rácsos ablak. — Szomoru a nyárfa erdő. — Valakinek muzsikáinak. — Volt nekem egy szép kedvesem, stb. — A 2 kemény karton kötésü izléses kötet ára $1.50.

Fráter Lóránd nótáskönyve hasonló kiadásban jelent meg, ugyancsak 33 dalát tartalmazza az országos hirü zeneköltőnek, melyek közül a közismertebbek: Álmomban is csak ő van az eszembe. — Éjszaka volt, amikor én születtem. — Elmegyek ablakod előtt. — A fonóban szól a nóta. — Szeretem a ruhácskádat. — Isten veled, kis angyalom. — Megölte egy legény magát. — Nem férhet a falu tőlem. — Nem aludtam három éjjel, három nap. — Néma, csendes, holdvilágos éjszaka. — Ott, ahol a Maros vize. — Száz szál gyertya. — Várlak, várlak, karom reszket. — A világon az az árva.... de felsorolhatnánk akármelyiket, hiszen valamennyi drágaköve a magyar népdal irodalmának; ára ugyancsak 75 cent.

Dóczi Józsefnek, az országszerte közismert zeneszerzőnek ugyancsak megjelent a szintén 33 világhirü szép magyar dalt tartalmazó nótás könyve szép vászonkötésben, melyek közül a következőket kiemeljük: Darumadár utnak indul. — Hull a zápor künn a pusztán. — Irtam én levelet a császárnak. — Jaj de magas a mi falunk veres tornya. — A kanyargó Tisza partján, ott születtem. — Kit gyászol a fecskemadár. — Magas a kaszárnya. — Mandulafa, mandulafa. — Nádfedeles kis házikóm. — Nem vagy az már, aki voltál. — Száz forintos bankóm. — Szeretőt keresek.

Kerekes Testvérek, az Amerikaszerte közkedveltségnek örvendő magyar könyv és zeneműkereskedő cég, 208 East 86-ik utca, New York, egy most érkezett magyarországi szállitmányban megkapta a fent felsorolt zeneműveket és ott bárki beszerezheti. A Columbia, Okeh, Odeon összes gramofon lemezei, továbbá Player Planohoz való zongorahengerek állandóan raktáron.

Kerekes Testvérek cég kivánatra bárkinek szivesen megküldi ingyen teljes könyv-, kotta-, lemez- és zongorahenger-árjegyzékét.

DR. O. D. CROUT
Chiropractor
POOR-FORK, KY.
Ön sok mindent prcbált, hogy visszanyerje egészségét. Kezeltesse általam magát, az én gyógymódom a legjobb! Kezelésem által biztosan ujra egészséges lesz!

EGYLETI KALAUZ.

I. KINIZSI PÁL MAGYAR BÁNYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

1-ső fiókjának tisztikara:
Alakult 1922 október 22.

Elnök: Smajda Ferenc, jegyző: Rubis Demeter, titkár: Soltész János, Box 264, Vintondale, Pa., pénztárnok: Juhász Lajos, számvevő: Neste Péter, ellenőr: Szücs Dániel.

Expedit, Pa. fiókjának tisztviselői:

Elnök: Kriston János, alelnök: Bok István, jegyző: Bortnyik János, titkár: Krivulka Márton, Box 136, Expedit, Pa., kihez minden egyleti levél cimzendő, pénztárnok: Rojtos László, zászlótartó: Bok stván, ajtóőr: Czipó János, bizottsági tagok: Kreston János, Szabó Lajos és Krivulka Márton. Gyüléseit minden hó 4-ik vasárnapján tartja.

Yatesboro, Pa. fiókjának tisztviselői:

Elnök: Csobádi József, alelnök: Ragály Miksa, titkár: P. Kovács Sándor, Box 202, Yatesboro, Pa., pénztárnok: P. Kovács János, számvevő: Mátyus Sándor, beteglátogató: Dudás János, hármas bizottság: Ragály Miksa, Mátyus Sándor, Zubriczky János, zászlótartó: Beresznyák József. Gyüléseit tartja minden hó második vasárnapján.

—o—

ELSŐ TUG RIVERI MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

Alakult: 1903 október hó 1-én.
Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.
Székhelye: Gary, W. Va.

A főtisztikar:

Főelnök: Németh Ferenc, Post Box 224, Gary, W. Va. Főtitkár és főjegyző: Gönczy Bertalan, Post Box 384, Gary, W. Va., a osztályok kimutatásai és minden egyleti levél hozzá küldendő és az Egyletről felvilágositásért hozzá forduljanak. Főalelnök: Szabó Ferenc. Főpénztárnok Garay János, Post Box 1, Filbert, W. Va., az osztályoknál befolyt pénzek hozzá küldendők. Főellenőr: Lengyel Imre, Box 394, Gary, W. Va. Szertárnok: Németh Ferenc, Gary, W. Va. Bizottság: Lengyel Imre, Szucsik János. Póttag: Buzsik József.

A főtisztikar minden hónap utolsó vasárnapján d. e. 10 órakor tartja gyüléseit Garyban, a régi iskolában.

1-ső osztály, Filbert, W. Va.

Elnök: Horváth János, titkár: Szabó Ferenc, Box 36, Filbert, W. Va., minden egyleti levél hozzá küldendő, jegyző: Buzsik József, zászlótartók: magyar: Kun István, angol: Tóth András, beteglátogtó: Kássa Sándor.

Gyüléseit minden hónap 13-ika utáni vasárnapján tartja déultán 2 órakor Horváth János elnök házánál.

2-ik osztály, Gary, W. Va.

Elnök: Szucsik János, titkár és jegyző: Lengyel Imre, Box 394, Gary W. Va., egyleti levelek hozzá küldendők, pénztárnok: Németh Ferenc (vidéki tagok által a tagsági dijak hozzá küldendők), Box 224, Gary, W. Va., pénztári ellenőr Urbán József, ajtóőr: Dudás János.

Gyüléseit minden hó második vasárnapján tartja a Gary Hall-ban.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján délután 2 órakor a pénztárnok házánál.

3-ik osztály, Pageton, W. Va.

Elnök: id. Kövér Lajos, titkár: Valach Vendel, Box 23, Pageton, W. Va., pénztárnok: Szathmáry Márton, jegyző: Kolarics István, beteglátogató: ifj. Kövér Lajos.

5-ik osztály, Manbar, W. Va.

Titkár: Puskás László, Box 323, Manbar, W. Va., vidéki tagok a havi dijat hozzá küldjék.

6-ik osztály, Red Jacket, W. Va.

Elnök: Dóczy András, Box 44, titkár: Bauer János, Box 44, kihez minden egyleti levél küldendő, jegyző: Glatz Henrik, ellenőr: Koos Bálint, pénztárnok: Komlos János, Red Jacket, W. Va., beteglátogató: Balogh Bálint, ajtóőr: Molnár János, számvizsgáló: Göndör János.

7-ik osztály, Lynch, Ky.
Alakult 1925 május 4-én.

Elnök: Kolács István, Box 823, Lynch, Ky., alelnök: Benke György; titkár: Birman János, Box 735; jegyző: Mack József; pénztárnok: Almási Lajos, Box 806; pénztári ellenőr: Vári András; 3-as tagu bizottság: Kapusztа András, Majlovszky János, Hiba Rudolf; beteglátogató: Gyurgyák János; ajtóőr: Janoska György; póttag Kamara Gyula.

Gyüléseit tartja minden hónap első vasárnapján a fiók elnökének lakásán.

A fentnevezett egylet alapszabálykivonata:

Az egylet székhelye: Gary, W. Va. II-ik szakasz, 4-ik pontja. A tagok felvétele: Ezen egyletnek tagja lehet minden tisztességes magyar ember és nő; férfi 16—50 éves korig bezárólag, nők 16 éves kortól 45 éves koráig bezárólag, 40 éves felüli nők tartoznak életkorukat keresztlevéllel, utlevéllel, vagy más bizonyitó okmánnyal igazolni.

5-ik pont: Azok, akik óhajtanak az egyletünkbe beállani vagy belépni, tartoznak orvosi bizonyitvánnyal egészséges állapotukat igazolni.

7-ik pont: Beállási dij 16 évestől 30 éves korig $3.50; 30—40-ig $4.50; 40—50-ig bezárólag $6.00. A nők is abban a kedvezményben részesülnek, mint a férfiak.

II-ik szakasz, 9-ik pont: Minden tag fizet az egylet pénztárába 1 dollár 50 cent havi dijat, mely betegsegélyre forditandó, ennek ellenében az egylet fizet $10.00 heti betegsegélyt.

10-ik pont: Minden tag köteles az elhunyt tag után $1.50 haláleseti dijat fizetni, azaz, ahány tagja van az egyletnek, annyi $1.50-t kap a megnevezett örökösei, mindaddig, mig a tagok száma az 1000 tagot még nem haladja. Ezután kivetés utján történik.

11-ik pont: Minden egyes tag a haláleseti járulékot tetszése szerint hagyományozhatja, akinek akarja.

12-ik pont: Az egylet fizet minden beteg tagjának 6 havi egész segélyt, heti 10 dollárjával és hat havi félsegélyt, heti 5 dollárjával. Azon tag, aki a tiz napot nem töltötte be, az betegsegélyre igényt nem tarthat.

A fent nevezett Egylet müködhet az Egyesült Államok bármely részébe (kivéve Canadát).

Gönczy Bertalan, főjegyző.

—o—

HUNYADI MÁTYÁS M. M. B. S. EGYLET — HIVATALOS LAPJA A MAGYAR BÁNYÁSZLAP.

Központi osztály:

Központi elnök: C. Szabó János, Box 156, Sagamore, Pa.

Központi alelnök: Jaskó Antal, Clymer, Pa.

Központi titkár: Ronyecz István, 324 Pine Street, Punxsutawney, Pa., kihez az egyletet érdeklő levelek és jelentések küldendők.

Központi pénztárnok: Kish Péter, Box 695, Rossiter, Pa., kihez a egyleti pénzek küldendők.

Központi főellenőr Takács György, Box 403, Rossiter, Pa., kihez az ellenőri jelentések küldendők.

Központi ellenőr: Lezsák János, Box 24, Clymer, Pa.

1-ső osztály, Eleanor, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Bodnár István, titkár: Zon György, pénztárnok: Gonda Lajos, Box 13, Eleanor, Pa.

2-ik osztály, Deegan, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 1-ső vasárnapján. Elnök: Imre János, titkár: Sepsy István, Box 27, Deegan, Pa., pénztárnok: Lakatos János.

3-ik osztály, Rossiter, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Gajdos István titkár: Gajdos Dániel, pénztárnok: Kiss Péter. Az osztály cime: Kiss Péter, Box 695, Rossiter, Pa.

4-ik osztály, Clymer, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Tóth József, titkár: Lezsák János, pénztárnok: Jasko Antal. Az osztály cime: Lezsák János Box 24, Clymer, Pa.

5-ik osztály, Heilwood, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Pethő Lajos, titkár: Csordás István, Box 263, Heilwood, Pa., pénztárnok: Pethő Lajos.

6-ik osztály, Adena, Ohio.

Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Osztály vezető: Bartók Dániel, Box 162, Adena, Ohio.

7-ik osztály, Heasting, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezető: Lipóczky János, Box 139, Heasting, Pa.

9-ik osztály, Soldier, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezető: Begyik János, Box 114, Soldier, Pa.

10-ik osztály, Lynch, Ky.

Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Gulevics János, titkár: Király Ferenc, Box 6, Benham, Ky., jegyző: Lával Miklós, pénztárnok: Zvornyik László, ellenőr: Punty László.

12-ik osztály, Columbus, Ohio.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Csuka Géza, alelnök: Kallo András, titkár: Pápai Sándor, 315 Bartham Ave. Columbus, Ohio, pénztárnok: Papp András, jegyző: Spingár János, ellenőr: Füleki András, pénztári ellenőr: Boronics János, beteglátogató: Gáll Péter.

14-ik osztály, Monaville, W. Va.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Puskás Józef, titkár: Kovács István, pénztárnok: Veszprémi Sándor, jegyző: Jakab György. Osztály cime: Kovács István, Box 72, Monaville, W. Va.

15-ik osztály, Dehue, W. Va.

Gyüléseit tartja minden hó második vasárnapján.

Elnök: Gáll István, alelnök: Szabó Gyula, titkár: Sütő József, Box 7, Dehue, W. Va., pénztárnok: Gelencsér István, Box 47, Dehue, W. Va., jegyző: Szabó Mihály, pénztári ellenőr: Szukics Géza, hármastagu bizottság: Ovardics Géza, Balogh István, Dobai György.

Tagokat felvesz 15 és 50 év között a fent nevezett osztályok utján. Uj osztály bármely helyen alakitható 12 taggal.

Érdeklődők forduljanak a központi titkárhoz, aki szivesen szolgál felvilágositással.

—o—

WILKES-BARREI I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

Alapittatott 1882 február 27-én.

Gyüléseit minden hónap második vasárnapján tartja a West Morei magyar református templom alatti lakcsteremben.

Elnök: Jenki József, jegyző: Jemebek Sándor, pénztárnok: Fekete József, titkár: Bödi István, tagokat értesitő: Kulár Imre, zászlóvivő: Bödi István, beteglátogató Wilkes-Barren és környékén: Nagy József, Hannoveren: Csizmás József, ajtóőr: Novák József.

Az egylet együtt tartja gyüléseit a Magyar Segélyző Szövetséggel. Szövetségi ügykezelő: Dr. Kovács János, 391 Union St., Luzerne, Pa.

KÉPVISELŐINK:

VIRGINIA

Könczöl Antal, Inman és Roda, Va.
Kardos Mihály, Toms Creek, Va.
Ifj. Dobos András, Pocahentas, Va.
Szabó István, Dante, Va.

KENTUCKY

Lőrincz Vince Lajos, Lynch, Ky.
Szaniszló Lajos, Majestic, Ky.
Varga Sándor, Stone, Ky.

WEST VIRGINIA

Buzsik József, Gary No. 6, 7 és 9.
Gönczy Bertalan Gary No. 3.
Horváth Bertalan, Close, W. Va., Berryburg, W. Va., Galloway, W. Va.
Huszár István, Adamston, W. Va.
Imre Mátyás, Thorpe, W. Va.
Kató Antal, New hall, W. Va.
Kovács István, Ethel, W. Va.
Lengyel János, Louise, W. Va.
Melegh Imre, Glen White, W. Va.
Nagy Károly, Short Creek, W. Va.
Pántlikás Bálint, Triadelphia, W. Va
Paul István, Jenkins Jones, W. Va.
Puskás János, Manbar, W. Va.
Siket Imre, Whitmans, W. Va. és Holden, W. Va.
Soltész Péter, Elm Grove, W. Va.
Szabó A. János, Lyburn, W. Va.
Tábory Oszkár, Logan, W. Va.
Tóth József, Dehue, W. Va.
Turi Lajos, Glen Alum, W. Va.
Vajda Gedeon, Masontown, W. Va.
Weszprémi Sándor, Monaville, W. Va

PENNSYLVANIA

Bakos Gyula, La Belle, Pa.
Benkő János, Cherryville, Pa.
Biszaha József, Brownsville, Pa.
Csordás János, Star Junction, Pa.
Csordás István, Heilwood, Pa.
Darnay József, Fredericktown, Pa.
Eperjessy István, Johnstown, Pa.
Fekete József, Edwardsville, Pa.
Gyürke Mihály, Nettleton, Pa.
Horváth István, Commodore, Pa.
Korody József, Jerome, Pa.
Kis András, Pleasent Unity, Pa.
Kis István, Hillcoke, Pa.
Kismarton József, Library, Pa.
Kriston Lajosné, Berlin, Pa.
Lázár Lajos, Kulpmont, Pa.
Lukács János, Gallitzin, Pa.
Mester János, New Genoa, Pa.
Molnár Áron, Ruthford, Pa., Beaverdale, Pa., Lloydell, Pa., Windber, Pa., Scalp Level, Pa.
Molnár András, VanMeter, Pa.
Novák Lajos, Elizabeth, Pa.
Nagy József, Masontown, Pa.
Ragályi M., Yatesboro, Pa.
Szabó András, Ellwood City, Pa.
Szádvári István, Seanor, Pa.
Szanyo Mihály, Burgettstown, Pa.
Toszky Mihály, Jenrers, Pa.
Üveges Balázs, Nanty Glo, Pa.
Várnay Imre, Uniontown, Pa.
Veréb István, Braznell, Pa.

MICHIGAN

Trimal József, Detroit, Mich.

INDIANA

Bednár Péter, Clinton, Ind.
Szobonya István, Terre-Haute, Ind.

ILLINOIS

Fürjes Ágoston, Orient, Ill.
Mikleslk Pál, Aurora, Ill.
Pálur János, Westville, Ill.
Soltész Pál, Buckner, Ill.
Takács József, Divernen, Ill.

OHIO

Bányász József, Tiltenville, Ohio.
Burdohán Mihály, Bradley, O.
Fekete Mihály, Herrick, O.
Oláh Mihályné, Columbus, O.
Kovács János, St. Clairsville, O.
Tóth Károly, Murray City, O.
Tóth István, Rayland, O.

NEW MEXICO

Ságl István, Gardinera, N. Mex.

NEW YORK

Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

COLORADO

Fodor Vilmos, Camp Shumway, Colo.
Kovács Gyula, Farbes, Colo.

LOUISIANA

Kapus Márton, Hammond, La.

WYOMING

Csapó János, Rocks Springs, Wyo.

Az Egyesült Államok egész területén
BARNA B. DEZSŐ
BALOGH F. JÁNOS.

CUBA:

G. Buza, Mirando, Oriente.